

Srebrna medalja Apimondie podeljena reviji Slovenski čebelar - Vancouver 1999

Mednarodni čebelarški kongres Apimondie,
Ljubljana, 24.-29. avgust 2003

letnik CIV - leto 2002

7-8

SLOVENSKI ČEBELAR

LETO 1873 - ZAČETEK PERIODIČNEGA ČEBELARŠKEGA TISKA NA SLOVENSKEM

<i>Janez Mihelič:</i> Čebelarški center Slovenije je odprt za domače in tuje čebelarje	201	<i>Janez Mihelič:</i> The Beekeepers' Centre of Slovenia Open for Domestic and Foreign Beekeepers	
Prostovoljni prispevki za Čebelarški center Slovenije	205	Voluntary Contributions for the Beekeepers' Centre of Slovenia	
ČEBELARJEVA MESEČNA OPRAVILA		THIS MONTH' WORK FOR BEEKEEPERS	
<i>Franc Panker:</i> Čebelarjeva opravila v AŽ panju v juliju in avgustu	207	<i>Franc Panker:</i> Beekeepers Jobs in AŽ Hive in July and August	
<i>Mira Jenko - Rogelj:</i> Veterinarski nasveti za julij in avgust	209	<i>Mira Jenko - Rogelj:</i> Veterinary Advice for July and August	
<i>Franc Prezelj:</i> Čebelarjeva opravila v nakladnem panju v juliju in avgustu	211	<i>Franc Prezelj:</i> Beekeepers Jobs in Multiple-Story Hive in July and August	
DEJAVNOST KMETIJSKEGA INŠTITUTA		THE ACTIVITIES OF THE AGRICULTURAL INSTITUTE	
<i>Janez Poklukar:</i> Organizacija priprave podzakonskih predpisov na podlagi novega zakona o živinoreji	213	<i>Janez Poklukar:</i> Arrangements for the Preparation of the Acts Basing on the Law on Livestock Farming	
ZA MLADE ČEBELARJE		FOR THE YOUNG BEEKEEPERS	
<i>Franc Prezelj:</i> Tekmovanje mladih čebelarjev	214	<i>Franc Prezelj:</i> A Contest of the Young Beekeepers	
IZ TUJE LITERATURE		FROM FOREIGN LITERATURE	
<i>Marjan Debelak:</i> Čebele samotarke	217	<i>Marjan Debelak:</i> Solitary Honey-Bee	
V SPOMIN		IN MEMORIAM	
MALI OGLASI	219	SMALL ADVERTISEMENTS	
	224		

KRMNI SLADKOR ZA ČEBELE

Na razpis Čebelarске zveze Slovenije za zbiranje ponudb za dobavo krmnega sladkorja za čebele, objavljenega v Ur. l. RS, št. 49-50, 7. junija 2002, sta prispeli dve ponudbi. Obe se nanašata na sladkor Tovarne sladkorja Ormož. Najugodnejša je tista ponudba **Tovarne sladkorja Ormož**, po kateri naj bi **prevzeli polno natovorjen tovornjak** s 23 paletami sladkorja, **to je 24.150 kg, po 140 SIT za kilogram**. V tem primeru prevzemnik (društvo) plača prevoz, vrniti ali plačati pa mora tudi palete.

Za količine, **manjše od 23 palet oz. 24.150 kg** za eno raztovorno mesto, je najugodnejša ponudba **Veme Maribor** (telefon kontaktne osebe: **Liljana Zore 041/610 202 in 02/320 64 21**), ki ponuja za **pošiljke sladkorja s tovornjakom na franco dogovorjeno raztovorno mesto posameznega društva (tudi v Čebelarški center Brdo pri Lukovici in Čebelarški center Maribor) po 150 SIT za kilogram v 50 kg vrečah**. Dobavo sladkorja Veme bo spremljal sovoznik, ki bo pomagal pri raztovarjanju, urejal dokumentacijo in izdal potrdilo o plačilu. Palete je treba vrniti ali jih zamenjati z drugimi, prevoz sladkorja je že vračunan v ceno. Cena je zajamčena do 15. avgusta 2002.

Priporočamo, da društva takoj začejo zbirati denar za sladkor **in da se čim prej dogovorijo z enim od obeh ponudnikov**. Pri obeh ponudbah gre za krmni sladkor za čebele in za nižjo ceno, kot je v trgovini, zato želi imeti **Tovarna sladkorja Ormož seznam in izjavo, da bo sladkor iz teh dobav zares porabljen v čebelarstvih**. Seznam bo vodila ČZS. Čebelarška društva naj vodijo seznam čebelarjev za krmni sladkor enako kot v minulih letih. **Podatki bodo dobrodošli ob sklepanju pogodb za doseganje ugodnejših cen v prihodnje**. **Fotokopije seznamov naročnikov sladkorja pošljite na tajništvo ČZS, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica, ali po faksu, številka 01/729 61 32**.

Čebelarška društva ali posamezniki, ki bodo sami prevzeli sladkor v Tovarni sladkorja Ormož (telefon 02/741 03 00), morajo pred prevzemom sladkorja pridobiti potrdilo o opravičenosti nakupa v tajništvu ČZS (Brdo pri Lukovici 8, Lukovica, tel. 01/729 61 02). Sladkor boste lahko plačali ob prevzemu v tovarni v Ormožu.

ČZS

ČEBELARSKI CENTER SLOVENIJE JE ODPRT ZA DOMAČE IN TUJE ČEBELARJE

Začetek delovanja ČCS je zgodovinski dogodek za slovenske čebelarje

Janez Mihelič, dipl. univ. biol.

Po tridesetih letih od postavitve temeljnega kamna za čebelarski center na Brdu pri Lukovici so slovenski čebelarji in njihovi častni gostje v nedeljo, 26. maja 2002, na Brdu pri Lukovici s slovesno akademijo zaznamovali odprtje Čebelarskega centra Slovenije. Zaradi tako dolgotrajnih prizadevanj za dograditev tega objekta je odprtje Centra za vse slovenske čebelarje in še posebej za ČZS zgodovinski dogodek, za številne starejše čebelarje pa je to celo najpomembnejši dogodek v zgodovini slovenske čebelarske organizacije.

Že več ur pred začetkom uradnega dela proslave so začeli na Brdo prihajati prvi čebelarji iz vseh krajev Slovenije, od Rogoševcev v Prekmurju do Kopra na Primorskem, in to kljub deževnemu in oblačnemu vremenu, ki za to priložnost ni bilo prav nič prijazno. Že ob prihodu so jih z dvema stojnicama pričakale domačinke iz Lukovice, članice aktivna kmečkih žena, ter jim ponudile domače dobrote z bližnjih kmetij. Številni, ki so sodelovali pri organizaciji prireditve, so bili prepričani, da bo obisk zelo majhen, a so se zmotili. Slovenski čebelarji so preveč časa čakali na ta slovesni in za čebelarje zgodovinski dan, da bi ga zamudili zaradi dežja. Vedno nove in nove skupine čebelarjev in gostov so prihajale in iskale zavetja pred dežjem v novi stavbi Centra. Pripeljali so se z osemnajstimi posebnimi avtobusi in velikim številom osebnih avtomobilov. V Čebelarskem centru se je tako zbralo skoraj tri tisoč gostov. Med njimi so bili tudi minister za kmetijstvo g. Franci But, župan občine Lukovica g. Anastazij Živko Burja, direktor Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije g. Ervin Kuhar, slovenski metropolit in nadškof g. Franc Rode, arhidiakon g. Andrej Svete, veleposlanik Ruske federacije g. Tigran Karahanov, predstavnik Kmetijskega inštituta Slovenije doc. dr. Janez Poklukar in podsekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ga. Barbara Rogelj. Iz Hrvaške so se prireditve udeležili predstavnik tamkajšnje Veterinarske fakultete doc. dr. Đuro Sulimanović, predstavnik Agromomske fakultete dr. Nikola Kežić, sekretarka Čebelarske zveze Hrvaške dipl. inž. Tatjana Brence - Lazarus, iz Avstrije gostje iz Celovca ter iz Italije predstavniki čebelarske organizacije iz Trsta pod vodstvom svojega predsednika dr. Livia Doriga.

Zaradi slabega vremena je bilo treba nekoliko spremeniti program prireditve, zato je kulturni program potekal v veliki Janševi dvorani v poslopju Centra in ne na odru pred njim. Že dopoldne, takoj po prihodu, so si lahko obiskovalci v veliki Janševi dvorani in mali Glavarjevi predavalnici ogledali razstavo panjskih končnic Reneja Čopija iz Čezsoče, zanimive in zelo lepo izdelane dvojezične panoje o zgodovini slovenskega čebelarstva, ki so jih pripravili v Čebelarskem muzeju iz Radovljice, več kot dvajset akvarelov s čebelarskimi motivi, ki jih je razstavila Marija Sivec iz Kanala, in unikatno keramiko v raku-tehniko s čebelarskimi motivi Maje Žnidaršič iz Postojne. Prav tako so si lahko ogledali tudi druge prostore, ki jih uporablja ČZS. V prtiličju so si nato v trgovini podjetja VEMA nakupili čebelarske pripomočke, spominke in drugo, na drugi strani pa so se okrepčali ob hrani in pijači, ki so jim jo pripravili v lično opremljenem novem gostinskem lokalu, ki bo popestril ponudbo Centra. Osebe podjetja

Vema se je zelo potrudilo in hitro postreglo množico udeležencev z okusno pripravljeno hrano. Čebelarsko društvo Mengeš je pod vodstvom predsednika Mateja Blejca organiziralo in izvedlo srečelov. Ta igra je obiskovalce zelo pritegnila, saj so bile srečke prodane že zgodaj popoldne. Največ dobitkov zanj so prispevali: ČD Mengeš – 120, ČZ Slovenske Konjice – 84, Medex iz Ljubljane – 30, ČZS – 121, Fav, d.d., Ljubljana – 12, Mizarstvo Krže – 2 prašilčka, Mizarstvo Ploštajner – nakladni panj, Apis MD Debevec, Vrhnika – AŽ panj, Vema – 100 dobitkov, Maja Žnidaršič, Postojna – 5 dobitkov, Rihar-Kocjan, Gaberje – 15 dobitkov, Marija Sivec – slika v olju, Franc Grajzar, Ivan Tomažič, Franc Škufca, Grosuplje, Čebelarstvo Koželj, Šmarje-Sap – čebelje pridelke, ter še številni drugi.

Med tem je šestinosedeset praporščakov čebelarskih društev na balkonu Čebelarskega centra postavilo svoje prapore. Pogled na dolgo vrsto praporov je bil čudovit.

Med nastopom kulturnih skupin se je dvorana napolnila do zadnjega kottička. Nastopili so dramska skupina iz Mlinš z veseloigro, narodni ansambel iz Murske Sobotice, moški pevski zbor Svoboda Majšperk, Radomelje in KUD Janko Kernik Lukovica, vokalna skupina Hočevar iz Šentjerneja, pevsko društvo Gozdar iz Lovrenca na Pohorju, vokalni kvartet Shalom Ljubčana, tamburaška skupina Gornja Radgona, mešani pevski zbor Šentviški zvon in citrarka Jerca Vranič.

Folklorna skupina Franca Marolta pa žal ni mogla nastopiti v dvorani, čeprav so plesalci prišli v Lukovico. Vsa zahvala gre kulturnim skupinam, saj so nastopile brezplačno in tako omogočile, da je bil kulturni program pester in zanimiv.

Udeleženci so lahko dobili tudi Bilten ČCS, ki je izšel tik pred prireditvijo in v katerem je na koncu navedena večina sponzorjev in donatorjev ter prostovoljcev, ki so omogočili, da je ČCS končan in da je izročen svojemu namenu. Poleg tega je ČZS izdala tudi blok razglednic z motivi čebel in ČCS, ki je na voljo čebelarjem.

Ko se je ura približevala petnajsti, torej uri, za katero je bila napovedano slovesno odprtje Centra, je tudi vreme izkazalo več naklonjenosti čebelarjem, saj je prenehalo deževati in pojavilo se je sonce, ki je hitro posušilo klopi in mize pred centrom, tako da so udeleženci lahko posedli. Pred velikim odrom se je nabrala množica ljudi in pozdravila častne goste, ki jih je povezovalce prireditve g. Matej Kotnik natanko ob petnajsti uri povabil na oder. Ob tem so v zvoniku cerkvice na Brdu pritrkovalci oznanjali začetek slovesne akademije. Pred oder so prišli praporščaki, ob oder pa štiri godbe na pihala, ki so sodelovale v programu, ter narodne noše iz Kamnika, ki sta jih vodila Miro in Jožica Sanabor. Nastopile so godbe iz Lukovice, Domžal, Mengša in Kamnika in zaigrale slovensko himno. Prvi govornik, ki je pozdravil vse navzoče, je bil župan občine Lukovica g. Anastazij Živko Burja. Med drugim je dejal:

»Dragi občani in občanke, cenjeni gostje. Za našo mlado občino, ki je zrasla na starih zgodovinskih temeljih Brdskega upravnega okraja, je današnji dan velik dogodek. V prelepi, še ohranjeni naravi, odpiramo Čebelarski center Slovenije, ki je krajinsko zaokrožil podobo Brda s

Slavnostni govornik je bil predsednik ČZS g. Lojze Peterle.

Predsednik Peterle izročila darilo g. Francu Kersniku.

Kapelico sv. Ambroža je blagoslovil nadškof dr. Franc Rode.

cerkvi, šolo in starim grajskim opomnikom in dolini Črnega grabna omogočil novo prepoznavno vsebino, in to za ljudi, ki so delavni kot čebele in hočejo tudi v novih časih ohraniti svoje vasi in domačije za prihodnje rodo-ve. Iz stavbe na hribu, ki je bila že pred desetletji mo- gočno začrtana za svojo plemenito namembnost, nato pa je kot hiša strahov spet desetletja žalostno propadala kot nikogaršnja lastnina, so danes zadihali življenje, veselje,

prihodnost in ponos. Dolgotrajna negotovost je končana in novi čebelarški dom kot sončna hiša obvladuje ves kompleks in se mogočno razgleduje po dolini. Želim in prepričan sem, da ne bo nikoli več samevala, da bo v njej kipelo življenje kot v čebelji družini, da se bomo z njo predstavljali Sloveniji, da bomo z nam dano prijaznost-jo sprejemali obiskovalce, od strokovnjakov do mladine, da bomo to hišo posvojili in jo sprejeli za svojo.

Posebno darilo je predsedniku gradbenega odbora g. Vladu Pušniku izročil župan občine Lukovica g. Anastazij Živko Burja.

Minister Franci But je čestital čebelarjem za velik uspeh.

*Sprejem visokih gostov.
Foto: J. Mihelič*

Visoki gostje na častni tribuni.

Foto: J. Mihelič

Naj se novi Čebelarški center razvija po svoji vsebinski strokovni plati v naš skupni ponos in naj kot čebele služi ljudem.» Potem je pozdravil cenjene goste, ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano g. Francija Buta, nadškofa dr. Franca Rodea, predsednika ČZS g. Lojzeta Peterleta in predsednika gradbenega odbora g. Vlada Pušnika ter mu v zahvalo za ves njegov trud izročil posebno spominsko darilo.

Slavnostni govor je nato imel predsednik ČZS g. Lojze Peterle. Poudaril je, da je zgraditev in odprtje Čebelarškega centra Slovenije verjetno najpomembnejši dogodek v zgodovini slovenske čebelarške organizacije in slovenskega čebelarstva. Cilj, h kateremu so težile generacije slovenskih čebelarjev, se je uresničil, in to po zaslugi številnih, ki so zadnji dve leti sodelovali pri nadaljevanju graditve Centra. Potem se je zahvalil vsem, ki so kakor koli prispevali, da so se uresničile dolgoletne sanje slovenskih čebelarjev, predvsem pa predsedniku gradbenega odbora g. Vladu Pušniku, ki je s svojim požrtvovalnim delom in poslovnim tveganjem omogočil, da imamo slovenski čebelarji tako lep objekt. Zahvalil se je tudi članom gradbenega odbora, predvsem podpredsedniku Avgustu Grilu, ki je kot izkušen podjetnik za objekt prispeval zelo veliko svojega znanja, sredstev in dela. Zahvalil se je še županu Anastaziju Živku Burji in občini Lukovica, ki so naredili vse, da je slovenskim čebelarjem tokrat uspelo končati ta projekt. Še posebej pa se je zahvalil obema ministroma za kmetijstvo, tako nekdanjemu Cirilu Smrkolju kot zdajšnjemu Franciju Butu, saj se brez pomoči države tako velikega projekta verjetno ne bi niti lotili. Ni pa pozabil pohvaliti tudi številne čebelarje in čebelarstva društva, ki so vztrajno zbirala sredstva za ta namen, tako v prvi fazi pred tridesetimi leti kot tudi zdaj, ob dograditvi. Ob koncu je v zahvalo za uspešno sodelovanje izročil spominska darila – oljne slike s čebelarškim motivom avtorice Marije Sivec ministru g. Franciju Butu, županu Lukovice g. Anastaziju Živku Burji, g. Francu Kerniku in predsedniku gradbenega odbora g. Vladu Pušniku, potem pa je vsem skupaj zaželel prijetno počutje v novem »panju« vseh slovenskih čebelarjev.

Kot zadnji govornik je nastopil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano g. Franci But. »Spoštovani gospod predsednik Čebelarške zveze, gospod župan, cenjeni visoki gostje, spoštovani čebelarji, ki ste prišli sem iz vseh koncev in krajev, cenjene dame in gospodje! Danes je kljub dežju lep in prazničen dan. Je praznik, eden največjih v zgo-

Minister Franci But je ČCS s prerezom traku predal svojemu namenu.

dovini slovenskega čebelarstva. Prireja nam ga Čebelarška zveza Slovenije, a je vendar predvsem vaš praznik, slavlje vseh čebelarjev in vseh, ki se kakor koli ukvarjate s čebelarjenjem in pridelavo medu. Zato čestitam v prvi vrsti vam.

V sedmo stoletje našega štetja sega zgodovina slovenskega čebelarstva. Slovensko čebelarstvo je v vsej svoji zgodovini dosegalo vzpone in padce, a vendar so čebele ostale, ostalo je čebelarstvo in ostala je kranjska čebela.

Današnja pridobitev bo za vedno vpisana v zgodovinsko knjigo slovenskega čebelarstva. Je pa to tudi priložnost, da se vprašamo, kakšen je naš odnos do čebelarstva. Kar nekaj stvari smo skupaj že premaknili na bolje. Dozdajšnja oblika podpore ob nabavi sladkorja smo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano letos prvič zamenjali z neposrednim plačilom na pridobitno čebeljo družino in s tem namenili trikrat več denarja podporam v čebelarstvu. Po tej poti moramo nadaljevati, v skladu s finančnimi možnostmi povečevati sredstva in jih do vstopa v Evropsko unijo podvojiti. Tako bo lahko vstop v Evropsko unijo za čebelarje priložnost. In še ena velika naloga je pred nami – da vam, čebelarjem, končno dodelimo status, ki vam gre. Sam se bom zelo potrudil, da bo to čim prej urejeno.

Nadškof dr. Franc Rode sprejema od kiparja Mihe Kača in Pavla Zdešarja kipec Antona Janše.

Foto: J. Mihelič

Dolgo je zorela ideja o osrednjem slovenskem čebelarstvu. Številni čebelarji so si ga želeli, mnogi so sanjarili o njem. Očitno sta bila njihova ljubezen in občutek odgovornosti za ohranitev in prihodnost tradicije slovenskega čebelarstva močnejša od negotovosti in težav. Zato vam danes, ko odpiramo vrata tega čebelarskega centra, da tudi vi nam pokažete rezultate svojega dela in dolgoletnih želja, izrekam priznanje in zahvalo. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je vseskozi podpiralo projekt zgraditve tega Centra ter zanj namenilo dobršen del finančnih sredstev. Bolj kot to pa šteje uresničitev dolgoletnih prizadevanj in hotenj naših prednikov, da bi dobili skupno hišo, ki bi z odprtimi rokami sprejemala vse čebelarje, ki bi bila njihov dom in hkrati mati.

Slovensko čebelarstvo ima v tujini velik ugled. Zato sem toliko bolj vesel, da je bila vam, Čebelarski zvezi Slovenije, in konec koncev tudi Sloveniji, izkazana velika čast, da boste prihodnje leto, tu, na naših tleh gostitelji mednarodnega kongresa Apimondia. S ponosom povem, da ste si zaslužili to čast, a sprejeli ste tudi odgovornost. Pri tem vam Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano stoji in bo še naprej stalo ob strani, v imenu Vlade Republike Slovenije pa smo prevzeli tudi pokroviteljsvo nad tem velikim dogodkom, ki bo največji kongres na slovenskih tleh doslej.

K iskreni zahvali gostiteljem bi rad dodal tudi željo, prebrčan sem, da skupno željo vseh ljubiteljev teh drobnih in marljivih bitij ter njihovega medu, vseh, ki smo danes tukaj, in tudi tistih, ki niso mogli priti, a bodo odmevi današnjega dne segli do njih, da bi ta Čebelarski center zaživel kot pravi dom čebelarstva. Da se bo z njim pri nas in v svetu še povečalo zanimanje za čebele, za eno najstarejših panog kmetijstva, ki se je razvijala skozi stoletja trdoživnega dela in kopičenja znanja Slovencev. Današnja prireditev naj bo spodbuda vsem nam, da bomo svojo moralno navezo udeleževali še naprej s konkretnimi programi in ukrepi, tako da se bo Brdo razvilo v vitalno slovensko čebelarsko središče. Naj bo ta hiša vaš skupni dom, središče vaših srečanj, strokovnega izobraževanja in dela in prid razvoju, pospeševanju in uveljavljanju slovenskega čebelarstva.

Spoštovani, ko odpiramo ta dom, ga posvečamo najprej tistim, ki so skozi stoletja storili veliko za sloves slovenskih čebelarjev, posvečamo ga zdajšnji generaciji in vsem prihodnjim rodovom. Da jim bo vzbujal veselje in ljubezen do čebel in čebelarstva, da se bodo mlade generacije, tako kot njihovi predniki, odločale za ta lepi poklic. Pri tem pa ne pozabimo, da čebele ne pripadajo ne temu ne onemu. So samosvoje, roko nad njimi ima lahko le narava. Nihče si jih ne more in ne sme lastiti, skrb zanje pa mora biti stanovitna, strokovna in neodvisna od dnevnih dogodkov. Čebelarji so plemeniti ljudje, ki opravljajo plemenit poklic, saj delajo z živim in sodelujejo s stvarnikom. Čebele človeku dajejo, a od njega tudi zahtevajo, da je potrpežljiv in skromen. Takšen pa je lahko le plemenit človek. Zato je biti čebelar nekaj posebnega. S temi željami vas vabim, da se skupaj veselimo lepote tega centra, čebel in njihovega plesa pri letu s cveta na cvet. Želim vam lep dan in prijetno počutje v Čebelarskem centru Slovenije.

Nekaj besed je nato povedal tudi predsednik gradbenega odbora, g. Vlado Pušnik. Opisal je delo gradbenega odbora in njegova prizadevanja v zadnjih dveh letih in med drugim dejal: »Zahvaljujem se prejšnjim govornikom za prijazne besede, ki so velika spodbuda, da nadaljujemo zastavljeno delo. Danes se prav gotovo ne bi zbrali tu, če generacija čebelarjev v 70. letih ne bi zasnovala tega centra in če ne bi bilo lani in letos na stotine čebelarjev in čebelark, ki so neverjetno zagnano, predvsem ob petkih in sobotah, delali ob objektu, ter na tisoče

čebelarjev iz vse Slovenije, ki so prispevali denarna sredstva.

V priložnostnem Biltenu Čebelarskega centra Slovenije so naštet darovalci, ki so prispevali veliko denarja, prostovoljnega dela ali so za Center podarili gradbeni material. Pred tridesetimi leti jim žal ni uspelo končati in oživit objekta, predvsem zato, ker jih je takrat na »cedilu« pustila država. Ko smo pred letom in pol začeli razširjati nastajajoče čebelarsko središče Slovenije, so bili odzivi čebelarjev različni. Nekateri so z velikim navdušenjem podprli projekte, skeptiki pa so dvomili, da nam bo uspelo končati začeto. Po zaslugi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter številnih sponzorjev in donatorjev člani gradbenega odbora nismo nikoli podvomili, da ne bomo končali zidave objekta, saj je to prvi pogoj za izvajanje vseh programov, ki smo jih zasnovali že pred začetkom obnove Centra. Vsem, ki boste prebrali Bilten, naj povem, da v njem bodisi zaradi pomanjkljivih evidenc bodisi zaradi tihe skromnosti darovalcev niso zapisani vsi darovalci. Tudi na steni darovalcev niso zaznamovani vsi, saj prispevke še zbiramo in bomo darovalce še dodajali. Ob koncu tega leta bomo tudi vsem, ki so ali še bodo prispevali denarne prispevke, saj akcija še traja, po pravilniku podelili diplome, častne plakete, briljantno matice, vpisali njihova imena v spominske knjige in jih vklejali na steno v ČCS, seveda odvisno od višine prispevkov. Člani gradbenega odbora pričakujemo, da bodo vsi tisti, ki so se obljubili svoj prispevek, obljubo tudi držali. Dobronamerno bomo sprejeli vsak predlog za izboljšavo dela Centra, predvsem pa prispevke, da bomo v Centru lahko uresničili in opravljali vse, kar je v našem programu. Vsem, ki jih po pomoti nismo omenili kot darovalce ali jim je bilo izražena premajhna pozornost, se opravičujem. Do podelitev priznanj bomo še enkrat pregledali evidence in seveda upoštevali vse, ki so že ali bodo še darovali prispevke, in njihova imena objavili v Slovenskem čebelarju. V imenu gradbenega odbora se je g. Pušnik nato zahvalil za vsa pomoč donatorjem in čebelarjem prostovoljcem, občini Lukovica, občanom Lukovice in okoliških občin, sosedom na Brdu, predvsem g. Francu Kersniku, sodelavcem v podjetju Vema Maribor, vsem izvajalcem del, UE Domžale ter Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ob koncu je vse navzoče pozval, naj nadaljujejo zbiranje finančnih sredstev, saj Centru manjka še oprema za laboratorij, vzorčno polnilnico in za večnamenske dvorane oz. predavalnice.

Nato je povezovalc prireditve povabil g. nadškofa Franca Rodeta, predsednika Slovenskega akademskega čebelarskega društva dr. Janeza Poklukarja in druge goste k blagoslovitvi kapelice. Dr. Poklukar je pozdravil nadškofa in mu predstavil graditelje kapelice. Tako nadškof Franc Rode kot tudi dr. Janez Poklukar sta jim izrekla vse priznanje, potem pa je nadškof blagoslovil kapelico sv. Ambroža, ki jo je z lepimi freskami poslikal slikar Drago Jerman iz Brda pri Lukovici. Sledilo je slovesno odprtje Centra. To dejanje je ob igranju godb s prezrom traku simbolično opravil g. Franci But, g. nadškof Franc Rode pa je nato blagoslovil tudi poslopje ČCS. Potem so si gostje ogledali prostore in se udeležili družabnega srečanja, ki se je ob veseilih zvokih narodnozabavnega ansambla nadaljevalo v veselem razpoloženju.

Po izjavah številnih navzočih čebelarjev je bila prireditelj v vseh pogledih izjemna in bo še dolgo ostala v spominu udeležencev. Večina čebelarjev je bila navdušena nad objektom samim, njegovo čudovito lego in okolico ter njeno ureditvijo. Objektu dajejo pečat čudovita kapelica zavetnika čebelarjev sv. Ambroža, tri izjemne fontane iz pohorskega granita, ki so ga prispevali mariborski in okoliški čebelarji – na njih so spominska obeležja znanih šta-

gerskih čebelarjev Goličnika, Dajnka, Jurančiča in Kirarja – ter trije čudoviti, novi in lepo poslikani čebeljnaki ČD Domžale, ČD Grosuplje in ČD Lukovica. Poleg tega sta zanimiva tudi paviljona z bakrenim soncem na konici strehe pod košatimi drevesnimi krošnjami: manjši paviljon s Kirarjevimi panji s štirimi družinami, ki jih je daroval Janez Brvar iz Maribora, in večji paviljon, ki je darilo zgornjesavinjskih čebelarjev, namenjen pa je delovanju sekcije ljubiteljev in rejcev čmrčev, katere člani so uredili okolico. Še bolj pa so jih navdušile prostorna, svetla in lepo opremljena notranjost Centra ter vse tri dvorane s kipi treh slovenskih čebelarških velikanov: Antona Janše,

Petra Pavla Glavarja in Antona Žnidaršiča. Odgovornost za izdelavo in naročilo kipov ter vse v zvezi z zagotavljanjem avtentičnosti upodobljenih mož je prevzel g. Pavle Zdešar, njihove podobe pa je odlično izdelal kipar Miha Kač iz Kamnika. Kipi v dvoranah prispevajo k slovesnemu ozračju, poleg tega so tudi trajen spomin na naše pomembne čebelarške strokovnjake in pisce. Dvorane bodo neprecenljive vrednosti za izobraževanje tako domačih kot tujih čebelarjev.

Po odprtju ČCS je vodstvo ČZS pred novo nalogo, namreč, kako čim bolje uporabiti prostore Centra v dobro slovenskih čebelarjev in slovenskega čebelarstva.

SLOVESNA ČEBELARSKA OBLEKA

ČZS in proizvajalec čebelarških oblačil podjetje Bunny bosta v **soboto, 6. julija in v soboto, 13. julija od 9. do 12. ure** v Čebelarškem centru Slovenije na Brdu pri Lukovici organizirala sprejemanje naročil za slovesno čebelarško obleko in jemanje mer za vsakega naročnika posebej. Slovesne čebelarške uniforme so namreč izdelane po meri. Ob naročilu obleke morate vplačati akontacijo v višini 40 odstotkov cene.

Prosimo vse, ki se boste odločili za naročilo čebelarške obleke, da svojo udeležbo v ČZS **sporočite po telefonu št. 01/729 61 00 najpozneje do petka, 5. julija 2002, do 12. ure.**

Čebelarje in še posebej praporščake vabimo, da izrabijo to priložnost in si pravočasno naročijo slovesno čebelarško obleko. Čebelarški kongres Apimondia 2003 se hitro bliža in prav bi bilo, da se slovenski čebelarji udeležencem kongresa predstavimo v naših oblekah.

Čebelarška zveza Slovenije

APIMONDIA (24.–29. 8. 2003) NOVA MOŽNOST ZA SLOVENSKE RAZSTAVLJAVCE NATEČAJ ZA SPOMINKE ZA KONGRES APIMONDIA 2003

Razstava ApiExpo, na kateri se razstavljalci z vsega sveta predstavijo s čebelarško opremo, čebeljimi pridelki in čebelarškimi izdelki, knjižnimi izdajami, revijami s čebelarškega področja in drugimi izdelki, povezanimi s čebelami, se bo iz predverja Cankarjevega doma razširila tudi na ploščad pred to ustanovo. Stojnice, dolge 1,5 m., bodo tako dostopne tudi mimoidočim in ne samo udeležencem kongresa ali razstave. **Cena stojnice med kongresom je 150 EUR.** Cena najetja stojnice ne vključuje kotizacije za kongres. Vso dodatno razstavno in drugo opremo ter storitve je mogoče najeti proti plačilu. Stojnice so namenjene vsem slovenskim čebelarjem, ki bi želeli predstaviti svoje čebelje pridelke in čebelarške izdelke, kot tudi vsem, ki bi želeli prodajati svoje spominke.

NATEČAJ ZA SPOMINKE ZA KONGRES APIMONDIA 2003

Ob tej priložnosti **razpisujemo natečaj za izbor spominkov za APIMONDIO 2003.** Prijavite se lahko vsi, ki izdelujete panjske končnice, majice, kape, slike s čebelarškimi motivi, skratka vse, kar je povezano s čebelami in čebelarstvom. Prednost bodo imele izvirne prijave. Lokalni organizacijski odbor za APIMONDIO spominkov s čebelarško tematiko ne bo odkupil. **Tveganje prodaje prevzame proizvajalec.**

Ponudbe z vzorci spominkov ali fotografije le-te pošljite **najpozneje do 1. oktobra 2002 na naslov: Cankarjev dom, Gorazd Čad, Prešernova 10, 1000 Ljubljana SPOMINKI – APIMONDIA 2003 (telefon 01/ 241 71 34).**

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI za Čebelarški center Slovenije

POMEMBNO OBVESTILO

Čebelarški center je od 26. maja letos odprt in ČZS že pripravlja dodatne programe, ki bodo obogatili njegovo ponudbo, še posebej takšne, ki bodo koristili članom ČZS. Seveda pa v celoti tudi še nismo poravnali vseh obveznosti do izvajalcev, zato prosimo vse čebelarje in društva, da predvsem zdaj, ko je vsak tolar oz. prispevek še posebej dragocen, prispevate finančna sredstva za poplačilo obveznosti in za najnujnejšo opremo, predvsem predavalnic v ČCS.

ZGRADITEV KAPELICE SV. AMBROŽA NA BRDU PRI LUKOVICI – Pri graditvi kapelice sv. Ambroža je sodeloval tudi Niko Urbanija iz Lukovice 26, član ČD Lukovica, ki je opravil 40 delovnih ur. Pri zadnji objavi vseh, ki so sodelovali pri graditvi kapelice, smo po pomoti izpustili njegovo ime, za kar se mu opravičujemo.

ŽUPNIJA BRDO PRI LUKOVICI – Župnija Brdo je plačala poslikavo treh fresk in napisa na kapelici sv. Ambroža v višini 120.000 SIT, ki jih je naslikal Drago Jerman z Brda. Za donacijo se zahvaljujemo župniku g. Andreju Svetetu.

ČEBELARSKO DRUŠTVO MLINŠEK VELENJE je iz svojih sredstev prispevalo 8.000 SIT za kip Antona Janše v ČCS.

Tine Kosmerl član ČD Novo Mesto, je za ČCS letos prispeval 10.000 SIT.

ČEBELARSKO DRUŠTVO PIVKA – Člani ČD Pivka so letos prispevali za ČCS skupaj 56.200 SIT, in sicer, Viljem Urbiha 5000 SIT in 3000 SIT, Jožef Česnik 2500 SIT, Peter Česnik 2500 SIT, Enio Del Piero 2000 SIT, Ivan Prelic 2000 in 1000 SIT, Florjan Biščak 5500 SIT, Ivan Mezgec 2000 SIT, Milan Tomašević 1000 SIT, Anton Česnik 1000 SIT, Roman Kalister 1000 SIT, Ivan Požar 2000 SIT, Danilo Lukač 1000 SIT, Ernest Margon 1000 SIT, Armando Čotar 1000 SIT, Danilo Metlika 1000 SIT, Gregor Penko 1100 SIT, Stane Rebec 1000 SIT, Rudi Krebelj 1000 SIT, Andrej Dougan 4400 SIT, Jugoslav Logar 2000 SIT, Andreja Jenček 3000 SIT, Bogdan Žužek 1000 SIT, Darko Morel 2000 SIT in neimenovani član 2200 SIT. Pet članov društva pa je ob ČCS posodilo brin in zlahčno robido, ki jo je daroval Vladimir Jenček. Opravili so še po pet delovnih ur (Alojz Mankoč, Vladimir Jenček, Ivan Požar, Rudolf Krebelj in Srečo Vadnal).

IVAN POGACNIK iz Tržiča je 3. maja letos nakazal 10.000 SIT, **JANEZ LEBEN** iz Horjula pa je 30. aprila letos nakazal 15.000 SIT. **Članom ČD Pivka in obema čebelarjema se zaradi pozne objave opravičujemo.**

CD SEVNICA – Člani ČD Sevnica so ČCS leta 2001 darovali 50.000 SIT, leta 2002 pa 100.000 SIT.

CD SKARUCNA – Člani so prispevali za ČCS letos skupaj 19.600 SIT, in to, Franc Aljaž 4400 SIT, Drago Babnik 2200 SIT, Franc Gosar 2200 SIT, Franc Gubanec 2000 SIT, Petra Podgoršek 4400 SIT, Feliks Rosulnik 3300 SIT, Alojz Kubej 1100 SIT.

CD SELNICA OB DRAVI – V korist ČCS so se člani društva odrekli regresu za sladkor in višini 37.376 SIT.

ČEBELARSKO DRUŠTVO BELTINCI – Člani društva so leta 2002 za ČCS prispevali skupaj 60.050 SIT, in sicer Franc Zizek 1.800 SIT, Franc Zizek ml. 1.000 SIT, Stefan Perša 7.750 SIT, Stefan Pozderezec 1.750 SIT, Stefan Balažič 3.000 SIT, Slavko Bencik 3.250 SIT, Avgust Bukovec 2.700 SIT, Andrej Duh 1.800 SIT, Franc Duh 1.000 SIT, Martin Duh 1.600 SIT, Boris Horvat 900 SIT, Franc Horvat 3.100 SIT, Vinko Jerič 2.000 SIT, Dragica Kavaš 900 SIT, Legen Janez 1.000 SIT, Jože Matjašec 1.000 SIT, Stefan Maučec 500 SIT, Damijan Meolic 1.800 SIT, Stefan Perša 7.750 SIT, Stefan Pozderezec 1.750 SIT, Stefan Semen 5.000 SIT, Alojz Sraka 2.000 SIT, Stefan Toplak 1.000 SIT, Tratnjek Franc 3.100 SIT, Alojz Ulen 500 SIT, Avgust Zadravec 2.200 SIT, Stefan Zver L 2.000 SIT, Stefan Zver B 1.900 SIT, Jože Kavaš 1.000 SIT, Zvonko Novak 1.000 SIT, Jože Kuhar 1.000 SIT.

ZA ČCS SO DAROVALI HONORARJE – Priprava projekta čebelarska uniforma – sodelovali so in denar odstopili za ČCS: Matjaž Vehovec iz Velenja, 16 ur dela in kilometrino v vrednosti 67.500 SIT, Jože Sever iz Semiča, 8 ur in kilometrino v vrednosti 38.880 SIT, Janez Levstik iz Sevnice 67 ur v vrednosti 144.720 SIT.

OBČINSKA ZVEZA ČEBELARSKIH DRUŠTEV CERKNICA je dala pobudo svojim članicam – društvom, da poleg finančne podpore za graditev ČCS notranjski čebelarji prispevajo tudi v materialu. Odločili so se, da bo ta prispevek in obliki klopi za park ob ČZS, in sicer, da vsako društvo naroči in plača eno klop s svojim obeležjem. Tako so prispevali: ČD Begunje pri Cerknici 25.000 SIT, ČD Bloke Nova vas 25.000 SIT, ČD Cerknica 25.000 SIT, ČD Loška dolina 25.000 SIT in ČD Rakek 25.000 SIT. Klopi iz brestovega lesa smo 13. maja 2002 postavili v park Čebelarskega centra Slovenije.

Člani čebelarskega društva Ljubljana - Vič so odstopili sredstva od regresa za sladkor, in sicer: Martin Burger 4.400 SIT, Jože Cenkar 4.400 SIT, čebelarstvo Rihar – Kocjan 66.000 SIT, Ludvik Gornik 8.800 SIT, Viktor Lukancič 4.400 SIT, Vinko Novak 5500 SIT, Stanko Smrčaj 37.400 SIT, Slavko Suhadolc 19.800 SIT.

Čebelarska družina Šmarje pri Jelšah je denar g. Draga Goručana v višini 6.200 SIT nakazala za zgraditev ČCS.

ČEBELARSKO DRUŠTVO LUKOVICA – Člani ČD Lukovica so maja 2002 prispevali svoje delo in finančna sredstva.

Alojz Cerar – izdelal mizo in klopi v vrednosti 65.000 SIT, Francka Peterka – pobarvala panje v vrednosti 17.000 SIT, Albin Zajc – izdelal ograjo na stopnicah v vrednosti 40.000 SIT, Stane Pšaj – daroval je premaz za stopnice v vrednosti 6.500 SIT, Franci Koncilja – opravil prevoz lesa v vrednosti 10.000 SIT, Janez Jarc – daroval okrasno drevo v vrednosti 15.000 SIT, Anton Kotnik – izdelal vrata za čebelnjak z zaščitno mrežo v vrednosti 20.000 SIT, Marko Kotnik – izdelal elektroinstalacijo v čebelnjaku v vrednosti 25.000 SIT, Franciška in Stane Jemec, podarila gostinske usluge ob delovnih akcijah v vrednosti 20.000 SIT in darila za tekmovanje mladih čebelarjev v vrednosti 70.000 SIT, Vema Maribor – darovali darila za tekmovanje mladih čebelarjev v vrednosti 276.800 SIT. Delovne ure pri čebelnjaku ČD Lukovica – Alojz Trdin 20 ur, Jaka Jeretina 15 ur, urejanje poti nad čebelnjaki – Jaka Jeretina 10 ur, Alojz Trdin 10 ur, Venčeslav Karner 10 ur, Anton Razpotnik 10 ur, Janez Jarc 10 ur, Franc Omahna 10 ur, Albin Zajc 10 ur, Čiče – urejanje prostorov in oken v Čebelarskem centru – Slavka Jarc 10 ur, Barbara Zajc 10 ur, Terezija Zajc 10 ur, urejanje okolice pred centrom – Anton Razpotnik 4 ure, Kristina Razpotnik 4 ure, Henrik Omahna 6 ur, priprava odrca za odprtje – Niko Urbanija 10 ur, Anton Cimer 4 ure, Postavljanje mlaja za odprtje, Marjan Dolinšek – postavljanje z dvigalom v vrednosti 15.000 SIT, Anton Razpotnik 5 ur, Alojz Cerar 5 ur, Henrik Omahna 7 ur, Dušan Cerar 7 ur, Niko Urbanija 5 ur, Franc Hribar 5 ur, Albin Zajc 7 ur, Jože Kompare 7 ur, Pospravljanje po odprtju – Franci Koncilja 4 ure, Albin Zajc 4 ure, ČD Lukovica – darila za tekmovanje mladih čebelarjev v vrednosti 108.000 SIT.

ČEBELARSKO DRUŠTVO SLOVENJ GRADEC je prispevalo 9.800 SIT.

PRISPEVAJTE ZA ČEBELARSKI CENTER SLOVENIJE

Vse, ki boste prispevali za Čebelarski center Slovenije, prosimo, da sredstva nakažete s splošno položnico. V rubriko - Vplačal je - vpišite ime, imek in naslov; v rubriko - Prejemnik - vpišite ČZS, Ljubljana, Cankarjeva 3; v okence - Številka računa - 50100-678-48636 in v okence - Sklic na št. - obvezno vpišite 1225. - Vsem darovalcem se zahvaljujemo

ČZS

PRVA NAGRADA TUDI LETOS V SLOVENIJO

V Guadalajari v Španiji je bilo maja letos že drugo svetovno tekmovanje naravoslovnih fotografov na temo čebela – čebelarstvo. Prvo nagrado je znova osvojil Franc Šivic za posnetek čebele, ki leti na cvet maline. Vsekakor je ta nagrada, ki je tudi denarna, priznanje za slovensko naravoslovno fotografijo in hkrati promocija za kongres Apimondie 2003 v Ljubljani.

J. M.

ČEBELARJEVA OPRAVILA V AŽ PANJU V JULIJU IN AVGUSTU

Franc Panker, čebelarski mojster, Murska Sobota

Julija se intenzivno čebelarjenje za letos končuje. Doslej so čebele razmeroma mirno prenašale različne potrebne in nepotrebne posege v čebeljo družino. Junija oz. »po kresi, ko se dan obesi« (krajši dnevi in manj sonca), to spremembo zaznajo tudi čebele in matica. Čebele se začnejo pripravljati na zimo. Matica zmanjša

obseg zaleganja, čebele pa začnejo ob zalego prinašati medicino ali dodano hrano, s tem pa blokirajo zaleganje matice. Za našo sivko je znano, da ima buren spomladanski razvoj, prav tako pa tudi, da hitro zmanjša obseg zalege, če ni dotoka medicine iz narave ali dražilnega krmljenja, s katerim preprečimo, da matica ne preneha zalegati ali ne zmanjša obsega zalege. Starejše matice prej zmanjšajo obseg zalege kot mlade matice, saj te navadno zalegajo pozno v jesen. Naloga čebelarja je, da spremlja čebelje družine med njihovim celotnim razvojem in jim pomaga premagati brezpašna obdobja. Dostikrat pa je drugače. Čebelar iztoči med in hitro odpotuje na dopust, čebele pa pusti na milost in nemilost. Ob pravilni oskrbi lahko čebelja družina na kostenjevi paši da roj. Vendar so roji na kostenjevi paši čebelarju bolj v breme kot v korist.

Kaj bomo počeli pri čebelah ta mesec? Enako kot junija, razlika je le v tem, da pred točenjem pregledamo vse čebelje družine, ali ni mogoče katera brezmatična. Posebej pozorno preglejmo izrojence in narejence, saj ti včasih postanejo tudi trotavci.

Ugotoviti moramo kakovost matic, in sicer po naslednjih merilih: starost matice, obseg zalege, strnjnost zalege, mirnost čebel, mirno sedenje čebel na zalegi in satju, čistilni nagon, obrambne lastnosti in mo-

rebitno nagnjenost k ropanju. Temu pojavu namenjajo čebelarji premalo pozornosti.

Za osvežitev spomina priporočam, da še enkrat preberete članek z naslovom **Lastnosti matic glede na njihovo starost**, Slovenski čebelar, 1994, št.7-8, str. 211 in 212.

Zelo pomembna je tudi količina medu v plodišču, saj to odločilno vpliva na razvoj čebelje zalege.

Pregled čebeljih družin pred točenjem – Zakaj prav pred točenjem?

Pregled čebeljih družin opravimo pred točenjem zato, ker so družine še mirne in ne stikajo okoli žrel panjev. Pri tem ima odločilno vlogo vonj iz panjev. Kot vemo, se čebele odzovejo na dražljaje iz panja in okolice. S preureditvijo brezmatičnih in sumljivih družin preprečimo tudi poznejše ropanje.

Pregled brezmatičnih družin – Kako čebelar opazi, da je s čebeljo družino nekaj narobe? Družina je zelo nemirna, močneje šumi, je brez delovne vneme, slabo prinaša cvetni prah, čebele begajo po bradi panja, kot da nekaj iščejo. Ko odpremo plodišče, opazimo, da čebele ne gradijo satja ali gradilnika, da vsepovsod vlečejo matične lončke, tudi iz obnožine. To je zanesljiv znak, da je družina brezmatična. **Kako ukrepamo v takem primeru?** Takšni družini takoj dodamo petsatno rezervno družino. Način je enak kot pri preprečevanju rojenja, razlika je le v tem, da ji namesto satnic dodamo lepo zgrajena sata, tako da lahko matica nemoteno zalega.

Pregled izrojencev

Včasih se zgodi, da čebelja družina izroji, čebelar pa opazi na pol prazen ali skoraj prazen panj. **Kako ukrepamo v takem primeru?** Zapremo brado panja. Izrojena paložimo na kozico in hkrati poiščemo matico. Ta-

Močna živalna družina da močan roj. Vstavljanje roja v panj.

koj ko jo najdemo, jo stisnemo. Če matice ne najdemo, čebele ometemo iz plodišča, vanj pa takoj vstavimo rezervno petsatno družinico. Postopek je enak kot pri brezmatični družini, obvezno pa je treba v obeh primerih žrela zožiti na polovico. **Pojav ropanja.** V večini primerov je za ropanje kriv čebelar. Zdrava, sita in dobro oskrbovana čebelja družina po navadi nikoli ne ropa. Navadno je čebelar tisti, ki zaradi svoje malomarnosti povzroči rop (razlitje sladkorne tekočine, vstavljanje iztočenih satov ob neprimernem času, nepotrebno brskanje po čebelji družini itd.), so pa tudi izjeme. Naloga čebelarja je opazovati čebelje družine, predvsem tiste, ki intenzivneje letajo zgodaj zjutraj in pozno popoldne (ob mraku). **Kako se čebelar prepriča, da čebelja družina ropa, in kako ugotovi, katero družino ropa?** Čebele, ki opazno množičneje izletavajo, posipamo z belo moko. Tako preprosto ugotovimo, kam letijo

– ali v svoj čebelnjak ali v bližnji sosedov čebelnjak – in katero družino ropajo. Tako tudi najpreprosteje ugotovimo, ali v naših panjih ropajo tuje čebele. Ko začnejo posamezne čebele ropati, lahko rop še preprečimo, vendar morajo čebele vedno imeti dovolj medu in obnožine neposredno ob zalegi. Stik čebel z odkritim in s pokritim medom ter z obnožino zelo ugodno vpliva na čebeljo družino in njeno počutje, zato ima taka čebelja družina tudi zelo obsežno zalego. Če se pomanjkanje hrane pojavi julija in se nadaljuje tudi avgusta, to zelo slabo vpliva na nadaljnji razvoj čebelje družine. Teга septembra ni več mogoče nadoknaditi. **Kaj bomo delali pri čebelah avgusta?** Čebelar, ki namerava čebelariti tudi prihodnje leto, bo po kostanjevi ali gozdni paši prepeljal čebelje družine na pomlajevalno pašo, del čebeljih družin pa na morebitno hojevo pašo, da se bodo na njej izčrpale do konca. Po končani hojevi paši bo te družine uničil (matice bo stisnil, čebele ometel v poseben zaboj za ometence, jih očistil varoe in z njimi okreplil rezervne ali pridobitne družine, zalego pa dodal slabšim družinam, najbolje v medišče). Čebelar se mora zavedati, da ima vsaka paša svoje zakonitosti ter da vsaka paša drugače vpliva na razvoj čebelje družine in na obseg zalege. Po zadnjem točenju čebelji družini uredimo gnezdo, matično rešetko pa očistimo vseh voščenenih prizidkov, saj nam bo to zelo olajšalo delo pri morebitnih poznejših posegih v čebeljo družino. Tako bomo sate lahko listali, odvzeli še ne do konca izdelano satje, dražilno krmili ...

Dražilno krmjenje s tekočino ugodneje vpliva na razvoj čebelje družine, saj čebele lažje jemljejo takšno hrano. Slaba stran pa je v tem, da so čebele bolj nemirne in podvržene ropanju, kot če jih krmimo s pogačami. Dandanes je na trgu veliko vrst pitalnikov, zato to ni več problem. Posebej so primerni pitalniki s kontroliranim odvzgom hrane. Če krmimo s pogačo, je najprimernejša invertna pogača, vstavljena v satni pitalnik. Odvzamemo gradilni sat in na njegovo mesto vstavimo satni pitalnik. Sam ga uporabljam že vrsto let, in sicer tako, da ga vstavim v medišče, navadno tja, kjer je sicer gradilni sat.

Zdaj je tudi zadnji čas za narejanje ometencev. **Kdaj delamo ometence?** Ob zadnjem točenju oziroma ometanju čebel naredimo s presežkom čebel določeno število ometencev. Kako delamo ometence? Pripravimo zaboj za ometence, vanj vstavimo mlado oprášeno mati-

Zaboj za pripravo ometencev

co v matičnici (enako tisti za dodajanje matic) in začnemo ometati čebele. Čebele odvzamemo več družinam, pri tem pa moramo paziti, da posameznih družin ne oslabimo preveč. Ometenih čebel mora biti najmanj 2–2,5 kg. Zakaj čebele ometamo iz več družin? Prvič zato, da pridobitnih družin ne oslabimo preveč. Ko se med seboj socializirajo, čebele raje sprejmejo dodano matico. Kam postavimo ometence? Obvezno jih postavimo v temen in hladen prostor. Sočasno ometence očistimo varoe in izrabimo stare pašne in panjske čebele, ki morda v brezdelju visijo na bradah panjev. Ometencem je treba obvezno dodati tekočo hrano, da ne umrejo od lakote. Kako naredimo kapilarne pitalnike za krmljenje teh družin? Čisto preprosto. Vzamemo steklenice s prostornino 720 ml in s kovinskimi zamaški. Zamaške preluknjamo na šestih mestih s konico žeblička za zbijanje satnih okvirjev. Steklenice napolnimo s sladkorno tekočino v razmerju 1 : 1 in jih obrnemo na kovinsko mrežo nad čebeljo gručo, oblikovano okoli zaprte matice v matičnici. Sprva morda izteče nekaj več tekočine, saj se ta se polije po čebelji gručici, a nič zato. Čebele hitro polizejo to hrano. Pred tem čebeljo družino zdravimo z apitolom ali s perizinom, v nobenem primeru pa ne z različnimi kislinami. Zakaj? Razmislite o tem!

Po treh dneh postavimo ometence na stojišče. Kako pripravimo panje za naselitev in kakšne panje uporabljamo? Sam za ta namen uporabljam petsatne panje. K steni panja dodam medeno-obnožinski sat, preostali prostor pa zapolnim s štirimi lepo izdelanimi sati. Pred mrakom prinesem na stojišče ometence in jih enega za drugim vsujem v prej pripravljene panje. Delo poteka enako kot pri vstavljanju rojev. Čebele tudi v tem času matico navadno izpustijo iz matičnice, če ne, pa to opravi sam. Družino je treba naprej oskrbovati tako kot roj po paši. Dodajati ji je treba zmerno količino tekoče hrane. Koliko hrane bomo dodali, je odvisno od tega, kje in kako bomo prezimovali rezervne družine. Družine naj bi imele vsaj toliko hrane, da jim bo količina zadostovala do konca marca. To je 6–7 kg predelane in pokrite hrane. Raje več kot manj. Kaj še dosežemo z dražilnim krmljenjem? Na ta način predvsem

zaposlimo čebele, ki lenarijo, to pa ugodno vpliva tudi na počasnejše zmanjševanje zalege. Vse to zagotavlja, da bomo zaznali številčno močne čebelje družine. Sočasno čebele kakovostno predelujejo dodano hrano, jo skladiščijo v satju in sproti pokrivajo z voščeniimi pokrovc. Kdaj začnemo dopolnjevati zimsko zalogo? Dopolnjevanje zimske zaloge je odvisno od kraja, vremenskih in pašnih razmer ter od načina čebelarjenja. Vsakršno prehitavanje ali zamujanje pri tem opravi lu se nam lahko krepko maščuje. Čebelar mora za predelavo dodane hrane izrabiti stare pašne in panjske čebele. Dodana hrana naj bo v razmerju 3 : 2, to je trije deli sladkorja in dva dela vode. Dodana količina hrane je odvisna od vrste pitalnika. Zelo pomembno je, da je dodana hrana dobro predelana in pokrita z voščeniimi pokrovc. Tako skladiščena hrana je eden od pogojev za dobro prezimovanje. Kakšne so lahko posledice prepoznega krmiljenja? Lahko se zgodi, da se mlade čebele, ki so se izlegle konec julija in avgusta, prezgodaj izrabijo. Te čebele izrabljajo življenjske funkcije in žleze, ki bi bile nujno potrebne za nemoten spomladan-

ski razvoj. Količinsko količino zimske zaloge naj bi imela čebelja družina? Odvisna je od velikosti panja in načina prezimovanja. Zaloga hrane mora zadostovati do konca marca prihodnje leto. Presežek hrane bomo uporabili za narejanje narejencev ali jo bomo dodali družini, ki ji je primanjkuje. Po zadnji ureditvi gnezda moramo čebelam zagotoviti mir, zato ne brskajmo po nepotrebnem po čebeljih družinah, saj utegnemo s tem povzročiti rop. Če se rop začne, ga z veliko težavo ustavimo. Koliko predelane hrane dodam svojim čebeljim družinam za zimo? Petsatarju dodam od 6–8 kg, devetsatarju 12 kg, desetsatarju 14 kg, enajstsatarju pa 16 kg hrane.

Nasvet: *Pred zadnjim točenjem pregledajte vse družine, da v njih ni kaj narobe. Pri tem ukrepajte po navodilih. Po zadnjem točenju čebeljim družinam dodajte potrebno količino hrane, če jim je primanjkuje, zagotovite jim zadostno količino vode ali stojšče z vodo v bližini. Čebele dokrmite pravočasno in z zadostno količino hrane. Ne pozabite na varoo in druge bolezni.*

VETERINARSKI NASVETI ZA JULIJ IN AVGUST

mag. Mira Jenko - Rogelj

Roji in narejenci so to leto pred propadom čebelarjenja rešili marsikaterega čebelarja. To se bo dogajalo vse dotlej, dokler čebelarji ne bodo obvladali pravilnega ravnanja oz. čebelarjenja z narejenci, ki bodo z zdravimi čebelami in mladimi maticami temelj uspešnega čebelarjenja v prihodnjem letu. Pogoj je, da vse na novo narejene družine, ki so brez varoe, preselimo na novo lokacijo, ki je vsaj 3 km oddaljena od starega stojšča. S tem preprečimo vračanje čebel v stare panje in reinvacijo varoe, seveda, če v neposredni bližini ni drugih stojšč.

Majska sistematična testiranja napadenosti z varoo v prejšnjem in tem letu so pokazala, da je nujno pravočasno opraviti poletno zatiranje varoe v pridobitnih družinah, saj bodo le tako v zadostnem številu pričakale obdobje brez zalege, ko bomo znova skušali kolikor mogoče zmanjšati število varoe.

Pri rojih in narejencih – ometencih s suhimi čebelami smo število varoj uspešno zmanjšali z enim izmed kontaktnih pripravkov (perizin, hemovar, mlečna ali oksalna kislina), in to brez strahu, da bi se v medu pojavili ostanki. V drugih primerih narejencev z zalego, v pridobitnih in rezervnih čebeljih družinah varoa čebelam ne daje veliko možnosti za preživetje, če poletnega zatiranja ne opravimo pravočasno in učinkovito. Ob uporabi omenjenih registriranih pripravkov moramo izprazniti medišče in se ob morebitni paši odločiti, ali žrtvovati donos medu ali večino čebelje populacije, če je presežen prag škodljivosti. Vse to so slabosti čebelarjenja ob uporabi konvencionalnih postopkov zdravljenja. Na podlagi deset dni trajajočega preverjanja naravnega odmiranja varoj v čebeljih družinah se bomo na podlagi dobro preverjenih podatkov odločili za zatiranje varoe. **JULIJA je dopustna meja napadenosti prekoračena**, če v pridobitnih družinah najdemo **pet in več varoj na dan**. Ker je v tem obdobju v družinah veliko število čebel in so zato tudi količine drobirja večje, vsake štiri do pet dni očistimo podložene podnične vložke.

Vsekakor drži, da niti s hemovarjem niti s perizinom ne dosežemo pričakovanega uspeha, če je v panju zalega. Ob uporabi teh sredstev prav tako skoraj ni mogoča popolna odstranitev mediščnih satov. Izkušnje Čebelarskega inštituta v Liebefeldu (Švica), priporočila skupine evropskih strokovnjakov (Ghent, 1999), predvsem pa praktične izkušnje čebelarjev iz ČD Kranjska Gora so dokazi, kako je mogoče teoretično znanje prenašati v prakso (uspešno poletno zatiranje varoe z uporabo mravljinčne kisline).

Žal, za zdaj še nimamo ustreznega domačega pripomočka – hlapilnika, s katerim bi konec junija oz. julija zagotovili optimalno izhlapevanje.

Takoj po paši (kostonj, smreka, hoja) je treba iztočiti ves med in čebele krmiti s sladkorno raztopino (odvisno od vrste panja čebelam dodamo od dva do šest litrov). Potem lahko vstavimo hlapilnike z mravljinčno kislino. Če nimamo možnosti, da bi izhlapevanje preverjali vsak dan, se raje odločimo za kratkotrajne šokoterapije in jih po potrebi ponovimo. Možnosti za uspeh so pri uporabi mravljinčne kisline velike, če je število varoj ustrezno zmanjšano in če si čebelar pridobi občutek za uporabo tega sredstva, dokler ne bomo dobili pričakovanega optimalno delujočega hlapilnika. Pri tem je čebelarjem lahko v pomoč zgibanka o alternativnem zatiranju varoe, ki jo je izdal Veterinarski zavod Slovenije (Kranj, 2001).

Varoa nam ne daje veliko možnosti za uspešno čebelarjenje z zdravimi družinami, saj je s tem zajedavcem povezanih vse več bolezenskih stanj. Čebele so oslabilene najprej zaradi prepoznega ali nepravilnega zdravljenja. **Zato poskrbimo za pravočasno julijsko zatiranje varoe**. Trajne poškodbe z varoo ter okužba z različnimi virusi, bakterijami in glivičnimi povzročitelji bolezni skrajšajo življenjsko dobo zimskih čebel. Paziti moramo, da zatiranje varoe ne opravljamo v družinah, ki še nimajo sprašene mlade matice.

Prvo zatiranje izvedemo takoj po končani paši in to-

čenu oz. **najpozneje konec julija**. Če načrtujemo še avgustovsko pašo, po potrebi opravimo prvo zatiranje med vmesnim medpašnim obdobjem

Drugo zatiranje izvedemo tri do štiri tedne po prvem. V vmesnem obdobju čebele nakrmimo. Najpozneje ga opravimo v prvi polovici septembra, če se temperatura ne spusti na manj kot + 12 °C, oz. po končani hojevi paši.

Interventno zatiranje opravimo takoj, ko ugotovimo, da je družina napadena čez vse dopustne meje. Pred zatiranjem izpraznimo morebiti napolnjeno medišče.

Kako vnašamo zdravilno sredstvo?

Hlapilnike namestimo nad plodišče, pri tistih, pri katerih je mogoče uravnavanje, pa intenzivnost hlapenja nastavimo glede na pričakovane temperature oziroma po navodilih proizvajalca.

Odmerek

Po navadi je odmerek 100–120 ml 85-odstotne mravljinčne kisline ali 120–150 ml 60-odstotne mravljične kisline, odvisno od tipa hlapilnika.

Preverjanje uspešnosti

Uspešnost zatiranja preverimo 14 dni po končanem drugem zatiranju. Če v desetih dneh pade manj kot ena varoa (0,1/dan) na dan, lahko z nadaljnjimi ukrepi počakamo do pomladi. V poletnem obdobju lahko povprečni dnevni odpad izračunamo tudi, če je testni vložek v panju manj časa.

Pri odpadu več kot dveh varoj v desetih dneh (več kot 0,2 na dan) moramo izvesti tudi zimsko zatiranje.

Med zatiranjem preverjamo vedenje čebel in hitrost izhlapevanja; to ne sme biti večje kot 15 ml na dan. Po potrebi v dveh do treh dneh opravimo korekcijo izhlapevanja. Če je izhlapelo preveč mravljinčne kisline, jo dodamo.

Ko temperature dosežejo več kot 30 °C, hlapilnik začasno odstranimo ali ustrezno zmanjšamo površino izhlapevanja.

Izkušnje pri uporabi mravljinčne kisline so pokazale, da je samo z zatiranjem z mravljinčno kislino težko doseči zadostno uničenje, kajti populacija varoj se v prihodnjem letu prehitro poveča prek dopustne meje. Zato je nujno izvesti še zimsko zatiranje. Tisti, ki zimskega zatiranja ne izvede, mora naslednjo pomlad po nepotrebnem izvajati apitehnične ukrepe.

Uspeh ne bo izostal, če bomo imeli varoo popolnoma pod nadzorom. To pomeni, da moramo vse leto v kritičnih obdobjih preverjati napadenost čebeljih družin

in po potrebi zmanjševati število varoj. Poleg tega da število varoj v čebelji družini ugotavljamo pred zatiranjem, moramo na enak način preveriti tudi število varoj po zatiranju. **Cilj poletnega zatiranja varoe je ohranitev živalnih družin in nepoškodovanih zimskih čebel**, tako da bodo te prenesle morebitno zimsko zatiranje varoe.

Tako kot spomladi tudi vse leto, še zlasti v vročih poletnih mesecih, velja, da mora biti stojišče čebel dobro **oskrbljeno s čisto neoporečno vodo**. To je namreč najpomembnejši temeljni pogoj, da čebele lahko nadzirajo temperaturo v panju in da je zalegi omogočen normalen razvoj. Pri pomanjkanju vode se dogaja, da čebele iz celic odstranjujejo starejše ličinke, jajčeca in mlajše ličinke pa se posušijo. Čebelarjem preprečimo napajanje na bližnjih gnojščih tako, da jih zgodaj spomladi privabimo k napajalniku, v katerega stalno dodajamo 0,1 % kuhinjske soli (1 g soli na 1 liter vode). Na oskrbo z vodo morajo biti posebej pozorni čebelarji, ki imajo čebele na hojevi paši, saj v gozdnih sestojih ni studencev ali izvirov vode. Zlasti veliko škodo nam lahko povzroči naša lastna nepazljivost, še zlasti, če celo leto čebelarimo v mediteranskem podnebju. Z namestitvijo napajalnika se ubranimo tudi marsikaterega jeznega pogleda ali celo prepira s sosedom, predvsem v strnjenih naseljih. Kjer ni na voljo tekoče vode, morajo čebelarji posebno pozornost nameniti čiščenju in razkuževanju napajalnikov, saj na njihovo površino lahko padajo čebelji iztrebki. Laboratorijske potrditve nosečavosti v drugi polovici junija so dokaz, da se bolezenske klice celotno sezono razširjajo med čebelami. Eden od ukrepov za preprečitev bolezni je sprotno (tedensko) čiščenje napajalnikov z vročo vodo ob dodatku čistila. Različne mehke pene in druge vrste plovcev razkužujemo tako, da jih za pol ure namočimo v vročo vodo (ta naj bo segreta na najmanj 70 °C).

Če nismo nabrali dovolj velike zaloge cvetnega prahu, npr. kostanja, za poznopoletno in prihodnjo pomladansko oskrbo družin, imamo še možnost to popraviti z morebitno bogato pelodno pašo na faceliji, ajdi ali jenski resli.

Hojeva in škrzatova paša sta povečini **brez cvetnega prahu** ali je tega le **majhna količina**. Zato že avgusta ob gnezdo vstavimo prej shranjene sate s cvetnim prahom. Družine pa lahko krmimo tudi s sladkornim sirupom in dodatkom osmukanca.

V julijskih in avgustovskih brezpašnih dneh moramo biti ob pregledovanju družin posebno pozorni na **rop** v lastnem čebelnjaku ali še huje, da se pojavi rop med sosednjimi čebelnjaki. Takšen rop je poleg povečanja stroškov čebelarjenja pomemben zlasti za prenašanje različnih čebeljih bolezni.

Ob nastanku ropanja je treba:

– takoj končati vsako delo pri čebelah, kajti čebele družine, ki jih pregledujemo, se ne morejo braniti pred roparicami;

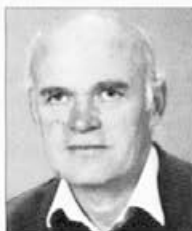
– zapreti panj, ki ropa na eno čebelo; enako storimo pri najmočnejših družinah, ki so tudi morebitni kandidati za ropanje, saj s tem preprečimo, da bi roparice na delo napotile še več svojih sostanovk (če imamo možnost, vse oropane in šibke družine prepeljemo na vsaj 3 km oddaljeno stojišče);

– posebej pomembno je, da čebelar odkrije morebitni tihi rop v čebelnjaku in izropanim družinam na drugem stojišču dopolni zalogo medu.

ČEBELARJEVA OPRAVILA V NAKLADNEM PANJU V JULIJU IN AVGUSTU

Franc Prezelj, čebelarji mojster

Julija in avgusta končujemo čebelarstvo sezono in hkrati že začnemo novo. Za veliko večino čebelarjev, ki čebelarijo na stalnem stojišču, je do sredine julija končano medenje kostanja in smreke, to pa je po navadi glavna in tudi zadnja čebelja paša v tej sezoni.

Čas burnega razvoja čebeljih družin se je ustavil že konec junija. Zaradi tega se je tudi obdobje, ki je za večino čebelarjev nenehen boj za to, kako spodbuditi čebele k večji nabiralni vnemi in ob tem preprečevati rojenje, prevesil v obdobje točenja medu, odstranjevanja varoj iz čebeljih družin in prave čebel za prihodno sezono.

V krajih, v katerih je glavna paša hkrati tudi zadnja, je priporočljivo, da pred to pašo nad plodišče vstavimo matično rešetko. S tem omejimo zaleganje na spodnji del panja, do točenja medu pa se izleže zalega nad matično rešetko, zato je točenje po paši preprostejše. Nekoliko manj zalege, ki smo jo izgubili z omejitvijo prostora pa nam ne škoduje, saj se zalega, zaležena med zadnjo pašo, izleže šele po njej.

Pri točenju medu po končanem medenju – to je sicer tudi brezpašno obdobje – moramo pozornost nameniti zlasti nevarnosti ropa med čebelami. Čebel je v panju veliko, v naravi pa ne dobijo tako zelene medicene. Med moramo točiti tako, da čebele nimajo dostopa do prostora, v katerem točimo, in tudi satje, ki ga jemljemo iz panjev, moramo sproti zavarovati pred čebelami iz drugih panjev. Delo opravljamo hitro in kar najbolj pazljivo. Pri odvzemanju satja iz nakladnih panjev je zelo dobrodošla begalnica, ki jo dva do tri dni pred predvidenim točenjem vstavimo nad plodišče. Čebele se bodo same preselile v plodišče, prazne naklade pa odvezamo brez nevarnosti ropa. Zavedajmo se,

da je rop, če se je že pojavil, tudi z veliko truda težko ustaviti.

Po glavni paši imamo navadno veliko pašnih čebel, vendar včasih ne vemo, kako bi jih zaposlili. To je pravi čas za delanje narejencev iz suhih čebel, saj se v medišču zadržujejo predvsem mlade čebele, ki so za ta namen najprimernejše. Pri točenju ometemo skozi sipalnik po približno 2 kg čebel v zabojčke za ometence. Dodamo jim oprášeno mlado matico in oblikujemo rezervno družino, ki bo prihodnje leto nosilka pridelave.

Pri točenju moramo biti pozorni tudi na zalogo hrane, ki ostane čebelam po točenju. Najmanjša zaloga naj bo vsaj 7 kg na čebeljo družino. Za omilitev stresa, ki smo ga povzročili z odvzemom medu, družine še isti dan nakrmimo z vsaj dvema litroma sladkornega sirupa v razmerju 1 : 1. Po zadnji paši poskrbimo, da čebele ne občutijo pomanjkanja paše. Za ta namen jim s kapilarnim pitalnikom pokladamo pogačo ali sladkorni sirup. Matica bo tako zalegala več zimskih čebel, te pa nam bodo povrnila trud in stroške že na zgodnji spomladanski paši.

Ob zadnjem točenju čebelam zmanjšamo prostor na tolikšno prostornino, da jo bodo čebele zasedale v celoti, v tem prostoru pa bodo čebele tudi prezimovale. Odvečne naklade in iztočeno satje preberemo, mlado satje in naklade, ki ne potrebujejo popravila, shranimo v skladišču do naslednje sezone, staro satje prekuhamo v vosek, preostalo opremo pa po potrebi popravimo.

Takoj po zadnjem točenju se lotimo zatiranja varoj, nato pa začnemo čebele postopno krmiti za zimo. V tem obdobju začne matica zalegati zimske čebele. Če bodo čebele dobile občutek pomanjkanja hrane, bo matica zmanjšala zaleganje, posledica tega pa bo slabše razvita čebelja družina, kar se nam bo maščevalo spomladi. Še slabše se nam bo godilo, če bomo zane-

CENA PRELEPKE ZA KOLEKTIVNO BLAGOVNO ZNAMKO SLOVENSKEGA MEDU

Po sklepu UO ČZS bo cena prelepke KBZ v letu 2002 **15 SIT + DDV**. Tretjina sredstev od izkupička bo porabljena namensko za reklamiranje KBZ oziroma medu s to znamko.

Z NAKUPOM ZLATE ZNAČKE ANTONA JANŠE BOSTE OMOGOČILI OBNOVO ČEBELNJAKA ANTONA JANŠE

ČZS prodaja zlato značko Antona Janše po ceni 1000 SIT, od tega je 500 SIT namenjenih obnovi Janševega čebelnjaka v Breznici na Gorenjskem. Zemljišče je odkupila občina Žirovnica, denarja za obnovo čebelnjaka in okolice pa je, žal, premalo.

Čebelarje prosimo, da z nakupom zlatih značk Antona Janše prispevajo k obnovitvi zgodovinskega čebelnjaka, ki že nekaj časa propada.

1500 SIT

1000 SIT

ČZS

marili skrb za zdravstveno stanje naših varovank. Med burnim razvojem čebel varoa za svoj razvoj uporablja predvsem trotovska zalega. Takoj po kresu, ko se razvoj čebeljih družin umiri, varoj pa je toliko, da jim trotovska zalega, ki jo pomena, ne zadošča več za nadaljnji razvoj, zato zajedavci napadejo zalego čebel delavk. Iz napadenih ličink se razvijejo kratkožive čebele, če je napad množičen, pa čebelja družina propade že pred zimo. Ne sme nas zaslepi štetičnost čebelje družine v začetku julija. Tudi najmočnejša čebelja družina, ki je zelo okužena z varozo, lahko propade že pred koncem avgusta, če nismo bili dovolj pozorni in napadenosti s sodobno čebeljo kugo sploh nismo opazili. Kako se lotimo te nadloge, preberite v veterinarskih nasvetih naših veterinarjev.

Za vse tiste čebelarje, ki svoje čebele vozijo na pozno poletno pašo na škržatu in hoji, velja, da morajo varoo zatirati prej, preden čebele prepelejo na to pašo. Zatiranje varoe po končani poznopoletni paši je za marsikoga lahko usodno. Biologija čebel in biološki varoe namreč ne prizanašata naši želji po izrabi še zadnjega daru narave v poznem poletju.

Narejenec po paši

Čebelarji z večjim številom čebeljih družin začnejo po paši delati narejence. Prednost tega je, da čebel v pašnem obdobju, ko so na vrhuncu delovne vne, pri njihovem delu ne motimo z oblikovanjem mladih družin, tako da so usmerjene samo v donos in predelavo medicinske. Po končani paši je smiselno uporabiti veliko število neizrabljenega čebeljega potenciala za razvoj narejencev. Zadnja možnost za ta poseg je začetek avgusta. Potrebne čebele z zalego dobimo v pridobitnih čebeljih družinah. Posamezne družine lahko razdelimo na tri ali štiri narejence. Po paši delamo narejence samo z dodajanjem oprášenih matic.

Delo opravimo na enak način kot v obdobju razvoja čebeljih družin, le veliko bolj moramo biti pozorni na nevarnost ropa. Delo opravimo čim hitreje, narejence pa postavimo v skladovnico, po možnosti na najmanj tri kilometre oddaljeno stojišče. Na stojišču osnovne družine pustimo en narejenec, da se vanj vletijo izgubljene letalke. Šele po 14 dneh tudi ta narejenec priložimo k drugim narejencem. Upoštevati moramo, da v tem obdobju v naravi ni paše.

Približno po 14 dneh bodo čebele iz satnega pitalnika pojedle pogačo. Tedaj jim začnemo dodajati sladkorno raztopino. Ko porabimo 8 litrov raztopine v razmerju 3 : 2, ki jo pokladamo v majhnih količinah, znova preverimo zalogo hrane. Zaloga naj bo prilagojena velikosti narejenca, vsebuje pa naj od 8–10 kg hrane. Narejence, pri katerih se pojavijo razvojne motnje, razdelimo in sate porazdelimo k preostalim narejencem.

Narejenci bodo v skladovnici prezimovali do cvetenja češnje prihodnjega pomlad. Velika večina narejencev normalno preživi zimo v šestsetnem panju. Ob cvetenju češnje narejence premostimo v desetsatni panj, tako da se lahko razvijejo do gozdne paše.

Umetni roj

Izkušen čebelar lahko na svojem stojišču pred pašo ali po njej naredi tudi umetne roje in si tako preskrbi rezervne družine. Ta način oblikovanja rezervnih čebe-

ljih družin je najpomembnejši tedaj, kadar imamo na razpolago zelo veliko čebel, tako da zaradi odvzema čebel donos ni nič manjši. Umetne roje delamo praviloma z oprášenimi maticami. Prednost takega načina razmnoževanja je gradilna vne narejenca, izključen pa je tudi kakršen koli prenos boleznih čebelje zalege.

V naših krajih je mogoče že sredi maja narediti umetni roj. Tedaj je razvoj čebel na vrhuncu, z narejanjem mladih družin pa preprečujemo rojilno razpoloženje. To opravilo je tudi smiselno povezano z drugimi čebelarjevimi opravili.

Za oblikovanje umetnega roja potrebujemo zabojo za ometence s krmilnikom in sipalnik za čebele.

V zabojo obesimo oprášeno matico, zaprto v maticnico. Čebele iz več čebeljih družin prek sipalnika, ki smo ga omočili z mrzlo sladkorno raztopino, ometemo v zabojo. Paziti moramo, da s čebelami iz panja, iz katerega odvezemmo čebele, ne ometemo tudi matice. Če imamo v panju maticno rešetko, odvezemmo čebele samo iz prostora nad rešetko. Na novo oblikovani roj naj glede na prostornino panja in število satnikov vsebuje od 1,5–2,2 kg čebel. Za oceno moči čebeljega roja uporabimo tehtnico. Zabojo za ometence največ do tretjine njegove prostornine napolnimo s čebelami, saj bi se čebele v nasprotnem med seboj poklale. Ko je v zaboju dovolj čebel, ga pokrijemo s pokrovom in odnesemo v hladen in temen prostor, kjer naj čebele ostanejo dva do tri dni. Umetni roj v kleti nakrmimo z enim litrom sladkorne raztopine v razmerju 1 : 1. Hladen in temen prostor je za ta ukrep nujen. Drugi ali tretji dan stresemo umetni roj v panj, v katerega smo že prej vstavili satnice, sprostimo matico, in sicer tako, da čep na maticnici zamenjamo s sladkornim testom ter maticnico obesimo med satnice. Po premostitvi na stalno mesto začnemo družino redno krmiti z manjšimi količinami sladkorne raztopine. V nakladnem panju lahko sladkorno raztopino dodajamo tudi tako, da takoj po zadnjem točenju v zgornjo prazno naklodo vstavimo posodo s celotno količino, ki je potrebna za zimsko zalogo. Čebelam povzročimo stres samo enkrat, čebele pa jemljejo samo toliko hrane, kolikor jo sproti predelajo in uskladiščijo. Sladkorni sirup nad čebeljo družino je zavarovan pred ropom, sami pa moramo čebele krmiti samo enkrat. Vsi nadaljnji ukrepi so enaki kot ukrepi pri naravnem roju.

Oblikovanje umetnega roja po paši

Takoj po zadnji paši zmanjšamo odvečen panjski prostor. Predvsem pri prezimovanju v enem panjskem prostoru se pojavijo odvečne čebele, ki jih lahko porabimo za delanje umetnih rojev. Če smo med pašo uporabljali maticno rešetko, je delo veliko lažje. V tem primeru čebele, ki smo jih ometli iz medenih satov nad maticno rešetko, ometemo prek sipalnika v zabojo za ometence. Iskanje matice je nepotrebno, saj je matica z maticno rešetko ločena od medenih satov. V tem obdobju naj umetni roj vsebuje 2–2,2 kg čebel, za to pa potrebujemo 20 do 30 zasedenih satov s čebelami, ki jih ometemo v zabojo. Vse drugo opravimo tako kot pri delu z umetnimi roji v obdobju burnega razvoja čebel. Narejene umetne roje po končani paši stresemo na zgrajeno mlado satje. Krmljenje mora biti končano do sredine septembra.

Dejavnost Kmetijskega inštituta

ORGANIZACIJA PRIPRAVE PODZAKONSKIH PREDPISOV NA PODLAGI NOVEGA ZAKONA O ŽIVINOREJI

dr. Janez Poklukar, Kmetijski inštitut Slovenije
e-pošta: janez.poklukar@kis-h2.si

Čebelarstva zveza Slovenije je v zadnjih mesecih precej obogatila svojo zgodovino. Zgraditev novega Čebelarstva centra bo dolgoročno gotovo občutno vplivala na razvoj slovenskega čebelarstva. V Sloveniji ni veliko stanovskih organizacij, ki bi bile sposobne na enem kraju zbrati več tisoč ljudi, kot se to redno dogaja pri čebelarjih.

V obdobju priprav in slovesnega odprtja čebelarstva centra pa nismo pozabili na druge naloge. Med najpomembnejše brez dvoma sodi priprava novih zakonskih predpisov. Večini čebelarjev je verjetno znano, da je bil februarja letos sprejet novi zakon o živinoreji. Ker zakon v veliki meri posega tudi na področje čebelarstva, bo v prihodnosti brez dvoma precej vplival na to kmetijsko panogo v Sloveniji. Zakon je objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 18, ogledate pa si ga lahko tudi na spletni strani Čebelarstva zveze Slovenije. V nadaljevanju bom opisal le nekaj najpomembnejših poudarkov novih sprejetih pravil o vzreji čebel.

Neposredno na čebelarstvo se nanaša več kot 20 členov. Najpomembnejši je 22. člen, ki predpisuje ukrepe, povezane s katastrofom čebelje paše, pašnim redom in z izdelavo programa napovedi medenja. Zakon predvideva izdajo ustreznega pravilnika, ki naj bi že v najbližji prihodnosti zadovoljivo uredil prevoze čebel na pašo. V 70. členu je predvideno posebno varstvo avtohtone kranjske čebele v Sloveniji. V skladu s tem določilom je v Sloveniji dovoljen le promet s plemenskim materialom kranjske čebele, promet z vsemi drugimi pasmami pa je tako rekoč prepovedan. Zakon ne predvideva prepovedi prometa s čebelami za izrabo čebelje paše. Zato pa je predvidena možnost dodatnega varstva vzrejališč čebeljih matic v obliki varovalnih pasov, v katerih velja poseben režim tudi za tiste čebelje družine, ki so pripeljane na pašo. Zakon v 62. členu povzema tudi rešitve pri organizaciji vzreje matic v Sloveniji, vendar se bodo za razliko od dozdajšnje prakse vzrejališča matic lahko registrirala za obdobje pet let. Postopek in metode registracije bo podrobneje določil poseben pravilnik, ki naj bi začel veljati do vzrejne sezone 2003.

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je že pred letom dni imenoval strokovno komisijo za pripravo predloga podzakonskih predpisov na podlagi tedaj še predloga novega zakona o živinoreji. Vodstvo komisije je zaupal avtorju tega prispevka, za člane komisije pa je imenoval mag. Amalijo Božnar iz Čebelarstva Božnar, Vlada Pušnika, Franca Pižmohta in Janeza Gregorija iz

Čebelarstva zveze Slovenije, predstavnika veterinarjev Jožeta Matavža in predstavnika gozdarjev Miroslava Cetino. Komisija je že lani izdelala predloge treh pravilnikov, delo pa nadaljuje tudi letos.

Poleg pravilnika o vzreji in organizaciji registracije vzrejališč čebeljih matic bo treba v kratkem dokončno izdelati tudi pravilnike, ki bodo podrobneje opredelili zootehniške standarde, pravilnik o pooblaščenih vzrejnih organizacijah na področju čebelarstva in seveda tudi pravilnik o pogojih za izdelavo pašnega katastra in čebelarstva pašnega reda ter programa napovedi medenja. Zadnji bo tako s pravnega kot s strokovnega vidika precej trd oreh, saj se nanaša tako na zakon o živinoreji kot tudi na zakon o gozdovih in zakon o kmetijstvu. Predvidevamo, da bo že pripravljeno besedilo dobro prestalo pravno presojo in da bo že v najkrajšem času na voljo čebelarjem v javni obravnavi. V komisiji za izdelavo podzakonskih predpisov s področja čebelarstva smo se odločili, da bomo glede na aktualnost problematike skušali najprej pripraviti ta pravilnik. Če ne bo nepredvidenih zapletov, bo predlog pravilnika že v najkrajšem času na voljo na spletni strani Čebelarstva zveze Slovenije.

Čebelarje predvsem opozarjam na nov način organizacije javne razprave na spletni strani Čebelarstva zveze Slovenije. V vsakem čebelarstvu je verjetno nekaj članov, ki imajo dostop do svetovnega spleta. Na spletno stran ČZS uvajamo novo posebno stran »Predpisi v javni razpravi«, na kateri bodo posamezni dokumenti objavljeni mesec dni in na katero bo mogoče tudi nasloviti morebitne pripombe. Če bodo pripombe tehtne in če bo zakonodajalec menil, da je treba javno razpravo razširiti, bodo naknadno organizirane tudi druge, doslej že uveljavljene oblike javne razprave. Ko bodo predpisi sprejeti, bodo v končni obliki uporabnikom ves čas na voljo v rubriki »Sprejeti predpisi«.

Komuniciranje prek spletnih strani je za večino čebelarjev novost, zato se tega tudi bojijo. Brez strahu: uporaba informacij s spleta je zelo preprosta, vse dokumente lahko natisnemo in jih po navadni pošti pošljemo vsem drugim članom društva. Poleg tega je na strani Čebelarstva zveze Slovenije mogoče najti še druge zelo uporabne informacije o čebelarjenju in tudi številne prevode iz tuje strokovne literature. Za razliko od preteklosti je uporaba računalnika zdaj povsem preprosta, slovenske različice programov pa dostopne prav vsem, tudi starejšim čebelarjem.

Za mlade čebelarje

TEKMOVANJE MLADIH ČEBELARJEV

Franc Prezelj

V soboto, 8. junija, je bilo na Brdu pri Lukovici jubilejno 25. tekmovanje mladih čebelarjev. Tekmovanja se je udeležilo rekordno število tekmovalnih ekip iz vse Slovenije. V nižji skupini je tekmovalo 49 ekip, v srednji skupini 56 ekip in 33 ekip v višji skupini. Ti podatki kažejo, da so se mentorji po vsej Sloveniji dobro zavedali pomembnosti časa pred svetovnim kongresom APIMONDIE leta 2003 v Ljubljani.

Osnovna šola Janka Kersnika je kljub precej večjemu številu tekmovalnih ekip od prijavljenih v razpisnem roku tekmovanje izvedla tako, da udeleženci sploh niso občutili težav, ki so jih povzročile njihove prepozne prijave. Posamezne ekipe so se namreč prijavljale tako rekoč vse do začetka tekmovanja. Ravnateljici prof. Zdenki Pengal gredo čestitke, vsemu kolektivu Osnovne šole Janka Kersnika pa zahvala za odlično izvedeno tekmovanje, saj je to hkrati zagotovilo za kakovosten sprejem gostov z vsega sveta prihodnje leto.

Pri opisu dogajanja ob prireditvi nikakor ne smemo pozabiti domačinov, saj so se izkazali kot dobri gostitelji. Že na samem začetku nas je sprejela godba iz Lukovice. Tako veličasten sprejem me je osebno presenetil, saj česa podobnega ne pomnim na nobenem tekmovanju doslej. Vsa Lukovica z Brdom je v soboto dihala s tekmovanjem mladih čebelarjev. Posebej naj omenim še krajevno posebnost – rokovnjače, ki so zelo popestrili prijetno srečanje, ter mlade turistične vod-

nike, ki so z odliko opravili svojo vlogo. Medtem ko so naši varovanci izpolnjevali tekmovalne teste, smo se na kratkem sestanku mentorjev dogovorili, da bo tekmovanje prihodnje leto v Cerkljah na Gorenjskem ter da bomo težave, ki so se pojavile ali se občasno pojavljajo pri našem delu z mladimi, reševali na srečanju mentorjev v začetku novega šolskega leta.

Naše druženje smo sklenili z zelo lepo pripravljeno sklepno prireditvijo v telovadnici šole, saj je bila predvidena dvorana v Čebelarškem centru premajhna, da bi sprejela vse udeležence. Vsem govornikom na tej prireditvi se zahvaljujem za spodbudne besede mentorjem in tekmovalcem za delo v prihodnje.

Ob koncu naj se zahvalim tudi vsem sponzorjem, ki so prispevali darila za tekmovalce. Med njimi je kot vedno izstopal Medex, saj je vse tekmovalce obdaril s kilogramom piškotov iz lastne proizvodnje. S posebno pozornostjo do mentorjev se je izkazal mentor čebelarskega krožka na OŠ Lukovica Janez Jarc. V spomin na prijetno srečanje jim je namreč podaril ročno izdelan spominek iz žgane gline.

Še to – Gospoda, ki je po sestanku mentorjev na OŠ Brdo s seboj odnesel večje število znamk (več kot polovico znamk z motivi Antona Janše, Academia Operatorum 300 let in znamke Čebelnjak), prosimo, naj jih pošlje lastniku – naslov: F. Marolt, P. Vr. 20, 8290 Sevnica.

REZULTATI TEKMOVANJA MLADIH ČEBELARJEV 2002

OSNOVNA ŠOLA	TEKMOVALCA	MENTOR	TOČKE
ZLATA PRIZNANJA			
VIŠJA SKUPINA			
Kmetijska in gospodinjstva šola Šentjur	Marta Podkoritnik, Janja Hostnik	Edvin Tomažič	73
Srednja kmetijska šola Maribor	Mia Müller, Jani Trojner	Andrej Podjavoršek	72
OŠ Janka Padežnika	Ervin Turan, Tadej Gril	Stanka Smojver	71
OŠ Marjana Nemca Radeče	Marko Aupič, Jernej Klanšek	Franci Marolt	71
Čebelarska družina Šmarje pri Jelšah	Miha Smole, Damjan Šuc	Ivan Šimunič	71
OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert	Martina Gorenc, Aleksandra Rataj	Jožica Gole	71
ČD Velka-Stadki Vrh	Maja Majhen, Andreja Breg	Darko Lovrenčič	70
ČD Metlika	Leon Janjac, Stanko Jaklič	Janez Gačnik	70
ČD Gorišnica	Drago Golob, Luka Roškar	Jožica Ranfi Roškar	70
SREDNJA SKUPINA			
OŠ Franja Malgaja Šentjur	Janez Lavrič, Andreja Jernej	Andrej Jernej	64
OŠ Dušana Flisa	Tomaž Ferk, Karmen Potočnik	Ivan Pehant	64
OŠ Leskovec pri Krškem	Nina Žnideršič, Natalija Oprauš	Danica Zalokar	64
OŠ Leskovec pri Krškem	Helena Kerin, Katarina Klemenčič	Danica Zalokar	64
OŠ Boštanj	Jan Skrinjar, Gregor Gačner	Ivan Laura	63
OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert	Peter Hrovat, Petra Ramovš	Jožica Gole	63
OŠ Maksa Pleteršnika Pišece	Tanja Cizl, Maja Umek	Martin Dušič	62

OSNOVNA ŠOLA	TEKMOVALCA	MENTOR	TOČKE
OŠ Ruše	Žiga Šmidhofer, Matic Frudrih	Anton Sračnik	62
OŠ Kobilje	Uroš Bukovec, Larisa Horvat	Janez Laci	62
OŠ Dušana Flisa Hoče	Nina Matjašič, Miloš Perič	Ivan Pehant	62
ČK Spodnja Ščavnica	Mihaela Misja, Anja Rakuša	Slavica Trstenjak	61
OŠ Janka Padežnika	Tina Hribernik, Tamara Munda	Stanka Smojver	61
OŠ Marjana Nemca Radeče	Darko Savič, Marino Oman	Franci Marolt	61
NIŽJA SKUPINA			
OŠ Gustava Šilha Velenje	Blaž Sobočan, Monika Koren	Milena Verboten	39
OŠ Koprivnica	Tanja Kunej, Nuška Dobravec	Mirela Zalokar	39
OŠ Janka Glazerja	Vid Žunko, Sašo Vrnuk	Tone Sračnik	39
OŠ Rudolfa Maistra	Marko Gomaz, Amanda Brus	Jože Nekrep	39
OŠ Maksa Pleteršnika Pišce	Mojca Omerzel, Danijel Teodorović	Martin Dušič	40
OŠ Marjana Nemca Radeče	Klemen Krajnc, Dejan Čeh	Franci Marolt	40
OŠ Pesnica	Eva Lorenčič, Jaša Rajšek,	Marija Mlaker	40
OŠ dr. Pavla Lunačka	Tjaša Brcar, Barbara Lamovšek	Jožica Gole	40
OŠ Leskovec pri Krškem	Katarina Zalokar, Katarina Račič	Danica Zalokar	41

SREBRNA PRIZNANJA			
VIŠJA SKUPINA			
OŠ Podzemelj	Boštjan Dragoš, Matjaž Milavec	Janez Gačnik	68
ČD Peter Močnik	Matic Dajniko, Luka Topolovec	Isnet Čenanovič	68
OŠ Jurija Dalmatina Krško	David Urbanica, Blaž Šober	Suzana Volčanjšek	67
OŠ Cirkovce	Špela Vogrinc, Špela Drevenšek	L. Vogrinc, T. Munda	66
OŠ Zg. Velka	Primož Zafošnik, Nejc Supanič	Jože Nekrep	66
Kmetijska šola Grm	Matej Leskovar, Špela Avguštin	Lucija Gradišar	63
SREDNJA SKUPINA			
OŠ Malečnik	Sabina Pšajd, Mojca Šoštaric	Janez Zemljč	60
OŠ Rudolfa Maistra Šentilj	Rok Kovač, Tadej Ferik	Lidija Pfifer	59
OŠ Pesnica	Marko Ovčar, Jani Tišler	Marija Mlaker	59
OŠ Koprivnica	Tadej Klaužar, Jožef Moškon	Mirela Zalokar	59
OŠ Jurija Dalmatina Krško	Barbara Pečnik, Blanka Malus	Suzana Volčanjšek	58
OŠ Fokovci	Patrik Letina, Matej Ferencek	Koloman Kozič	58
ČD Gorišnica	Neja Roškar, Doroteja Štraki	Jožica Ranfl Roškar	58
OŠ Kobarič	Zana Žunko, Tina Sivec	Marija Sivec	57
OŠ Sladki Vrh	Mateja Kranjc, Mateja Rebernik	Jože Nekrep	57
NIŽJA SKUPINA			
OŠ Metlika	Jože Pečarič, Blaž Simonič	Janez Gačnik	38
OŠ Ruše	Petra Šmidhofer, Sašo Prednik	Tone Sračnik	38
OŠ Janka Padežnika	Anja Šnuderl, Brina Fekonja	Stanka Smojver	38
OŠ Sladki Vrh	Matej Šnajder, Patrick Dolinšek	Jože Nekrep	38
OŠ Gornja Radgona	Matic Matavž, Luka Matavž	Jože Matavž	37
OŠ Pozemelj	David Zajc, Toni Jurejevič	Janez Gačnik	37
ČD Peter Močnik	Andrej Planjšek, Maja Radivoj	Stanka Smojver	37
OŠ Boštanj	Žiga Polanc, Tomaž Žibert	Ivan Laura	37
OŠ Jurija Dalmatina	Miran Šoba, Simona Baš	Suzana Voljščanšek	35
OŠ Fokovci	Matej Solar, Marko Novak	Koloman Kozič	35
OŠ Malečnik	Santa Špiler, Miha Čosar	Janez Zemljč	34

ČEBELARSKA RADIJSKA PREDAVANJA V JULIJU IN AVGUSTU 2002

JULIJA in AVGUSTA boste v oddaji KMETIJSKI NASVETI na prvem programu Radia Slovenija lahko poslušali:

- v **torek, 2. julija**, ob 12.30 bo Oskar Kristančič govoril o svojem čebelarjenju v Medani v Goriških Brdih;
- v **torek, 9. julija**, ob 12.30 bo Boštjan Noč govoril o dejavnosti Regijske čebelarke zveze Zgornje Gorenjske;
- v **torek 23. julija**, ob 12.30 bo Avgust Gril govoril kako deluje Regijska zveza čebelarških društev Petra Pavla Glavarja za Dolenjsko in Belo krajino.
- v **torek 6. avgusta**, ob 12.30 – Kako čebelarji mladi čebelar Urban Kuhar iz Ambroža pod Krvavcem.
- v **torek 20. avgusta**, ob 12.30 bo Jože Sever iz Semiča spregovoril o izkušnjah belokranjskega čebelarja.

Urednica Ivanka Polanec

OSNOVNA ŠOLA	TEKMOVALCA	MENTOR	TOČKE
BRONASTA PRIZNANJA			
VIŠJA SKUPINA			
OŠ dr. Franja Žgeča Dornava	Jana Kavčič, Teja Šegula	Slavica Golob	61
OŠ Maksa Pleteršnika	Alen Černelc, Davor Zupančič	Martin Dušič	60
OŠ Sladki Vrh	Mojca Rebernik, Suzana Zelenik	Jože Nekrep	60
ČD Kobilje-Dobrovnik	Jasna Antolin, Matej Bukovec	Stanko Antolin	60
OŠ Antona Ingoliča	Mojca Prelog, Suzana Svenšek	Norbert Jedlovčnik	58
OŠ Fokovci	Simon Kozic, Zoran Kozic	Koloman Kozic	57
DOŠ Prosenjakovci	Renato Vukan, Tamara Pockak	Suzana Kovač	55
OŠ Rudolfa Maistra	Patrik Rošker, Domen Fras	Lidija Pfifer	55
SREDNJA SKUPINA			
OŠ Antona Ingoliča	Rene Jug, Tadej Šetar	Norbert Jedlovčnik	56
OŠ Miklavž na Dravskem polju	Aleš Korošec, Matej Novak	Vinko Šneider	56
ČK Gornja Radgona	Blaž Kokol, Matevž Zih	Jože Matavž	56
ČD Peter Močnik	Nina Labus, Urška Rečnik	Stanka Srojver	55
Dvojezična OŠ Prosenjakovci	Aljoša Koroša, Martina Šobek	Suzana Kovač	55
OŠ Cirkovce	Mateja Dovnik, Nataša Strmšek	L. Vogrinc, T. Munda	54
OŠ Pohorskega odreda	Kristina Korošec, Nadja Ajd	Majda Ferk	53
OŠ Miklavž na Drav. polju PO Dobrovce	Jan Kac, Denis Verjak	Vinko Šneider	53
OŠ Malečnik	Aleš Kurnik, Jernej Vogrinc	Janez Zemljčič	51
OŠ Davorina Jenka Cerklje	Urban Kuhar, Matej Pfeifer	Franci Strupi	51
OŠ dr. Franja Žgeča Dornava	Toni Pihlar, Iva Černezel	Slavica Golob	51
OŠ Janka Glazerja Ruše	Vitold Sušec, Urban Zupančič	Tone Sračnik	50
ČD Cerklje na Gorenjskem	Tina Grilc, Klemen Pfeifer,	Franci Strupi	48
OŠ Črna na Koroškem	Aleš Germadnik, Emil Savelli	Marjeta Sušnik	48
NIZJA SKUPINA			
OŠ Cirkovce	Alen Širovnik, Barbara Munda	L. Vogrinc, T. Munda	33
OŠ Miklavž na Dravskem polju	Blaž Petovar, Blaž Petek	Vinko Šneider	33
OŠ Franja Goloba	Tomaž Vogel, Jernej Dihpol	Marjeta Sušnik	32
OŠ Dornava	Jernej Zver, Katarina Zver	Slavica Golob	32
OŠ Miklavž na Dravskem polju	Matic Kac, Benjamin Pregl	Vinko Šneider	32
OŠ Mežica	Katarina Praper, Neža Mandl	Marjeta Sušnik	32
OŠ Prežihovega Voranca na Koroškem	Blaž Račnik, Jure Suler	Marjeta Sušnik	32
OŠ Rudolfa Maistra	Majda Jančar, Marko Šerbinec	Jože Nekrep	32
MPT-POŠ Plešivec	Rok Hribernik, Tjaša Oderlap	Dragica Oderlap	31
OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče	Martin Lovšin, David Levstek	Matiya Jamnik	30
ČD Velka - Sladki Vrh	Polona Petek, Sašo Kraut	Jože Nekrep	30
OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava	Aljaž Mernik, Dejan Djukić		29
OŠ Cerklje	Anže Kotnik, Matevž Štular	Franci Strupi	29
ČD Gorišnica	Monika Štraki, Simon Ranfi	Jožica Ranfi	29
Društvo čebelarjev Carnica Grosuplje	Manca Šeme, Saša Mencin	Olga Tomažič	28
OŠ Spodnja Ščavnica	Špela Senekovič, Ana Brunec	Slavica Trstenjak	27

PRIZNANJA SO PREJELI			
VIŠJA SKUPINA			
OŠ Pohorskega odreda	Mojca Jug, Maja Jankovič	Maks Gajšek	53
OŠ Gorišnica	Špela Štruci, Primož Vavpotič	Zdravko Roškar	52
OŠ Vranji Vrh	Matej Poš, Bernarda Pomberg	Jože Nekrep	51
ČD Slovenska Bistrica	Jani Ačko, Mitja Klančnik	Norbert Jedlovčnik	50
OŠ Franja Goloba Prevalje	Andreja Volker, Martina Grm	Marjeta Sušnik	45
SREDNJA SKUPINA			
OŠ Vranji Vrh	Rok Šmigoc, Klavdija Poš	Jože Nekrep	47
Čebelarška družina Šmarje pri Jelšah	Mojca Pesko, Vesna Smole	Šimonič	47
OŠ Nove Fužine	Bojan Petrovič, Denis Jančič	Pavel Zaletel, Srečko Haler	47
OŠ Gorišnica	Aleks Bezjak, Danijel Kociper	Zdravko Roškar	47
OŠ Danile Kumar	Aleš Presetnik, Matjaž Payrits	Boštjan Sojer	44
OŠ Puconci	Peter Šbul, Andreja Panker	Karel Car	44
OŠ Ziri	Cene Oblak	Jože Trebih	41
OŠ Pohorskega odreda-PO Zg. Ložnica	Marina Justinek, Sašo Justinek	Majda Ferk, Maks Gajšek	41
OŠ Bistrica	Srečo Praprotnik, Jan Povalej	Cveto Frelih	39
OŠ Primoža Trubarja	Matej Reisp, Zdenko Merkeli	Matiya Jamnik	29

OSNOVNA ŠOLA	TEKMOVALCA	MENTOR	TOČKE
NIŽJA SKUPINA			
ČD Tolmin	Spela Peršič, Staša Volarič	Dušan Žunko	25
OŠ Frana Erjavca Nova Gorica	Jan Nanut, Gregor Gatej	Janko Bratina	24
OŠ Kobilje	Renato Gjerek, Anita Gregerec	Janez Ferencek	24
OŠ Louisa Adamiča Grosuplje	Patricija Jerovšek, Pia Hren	Olga Tomažič	22
OŠ Kobarid	Karmen Kutin, Karin Mohorič	Marija Sivec	21
OŠ Frana Erjavca Nova Gorica	Matej Šuligoj	Janko Bratina	20
OŠ Križe	Miha Zaplotnik, Luka Zaplotnik	Cveto Frelih	20
OŠ Prosenjakovci	Matej Hahn, Tomas Pocak	Suzana Kovač	19
OŠ Gorišnica	Jani Vaupotič, Neva Golob	Zdravko Roškar	17
OŠ Janka Kersnika Brdo	Aljoša Jarc, Matej Mencin	Janez Jarc	17
OŠ Žiri	Jan Peternel, Tomaž Demšar	Jože Frelih	17
OŠ Puconci	Albina Šinko, Robi Germ	Karel Car	16

Čestitamo vsem tekmovalcem in mentorjem za odlične rezultate, saj so bila tokrat vprašanja težja kot po navadi.

Iz tuje literature

ČEBELE SAMOTARKE

(Helmut Hintermeier – Deutsches Bienen Journal 6/99)

Marjan Debelak

Od leta 1972 potekajo v nemškem inštitutu (za genetiko rastlin) raziskave o možnostih množične vzreje čebel samotark vrste *Osmia rufa* – rdeče dišavke za opravevanje rastlin. Rezultati so bili izvrstni. Predvsem izstopajo posebne lastnosti teh čebel: prilagodljivost, nezahtevnost, celoletna uporabnost za opravevanje, ker lahko kokone hranimo ohlajene in končno tudi zaradi enostavnih postopkov vzreje. Število osebkov teh čebel lahko poljubno uravnavamo z dodajanjem ali odvzemanjem osebkov, ki prenočujejo v cevkah, oziroma to delamo s kokoni. Te čebele se hitro privadijo na omejen prostor, v katerem lahko letajo. Prenesejo razmeroma visoko temperaturo in vlago. Pomembna je tudi ugotovitev, da te čebele v takih prostorih živijo približno 14 dni dlje kot na prostosti. V slabo jim štejejo lastnost, da se ne bojijo in se pogosto vsedajo na obleko oseb, ki se zadržujejo v prostoru (rastlinjaku) ter tako skupaj z njimi nezaželeno zapuščajo prostor. Razmnožujejo jih v praznih čebeljih panjih. Kokone čebel samotark zbirajo vsako leto pozno jeseni in jih hranijo v skladiščih pri temperaturi od 0 do 3 °C.

Podatki o gojenju rdečih dišavk – *Osmia rufa*.

Do enega leta lahko hranimo njihove kokone pri temp. Od 0 do 3 °C. Koristne so za opravevanje številnih kulturnih rastlin (ogrščica,

Čmrljak na ČCS.

Samček rdeče dišavke se na cvetovih le hrani, ne bira pa medičino ali pelod za potrebe zaroda.

Avtor fotografij: dr. Andrej Gogala

Samička samotarke – rdeče dišavke – z ilovico zapira gnezdo v umetno izvrtanem rovu v lesu, da je zarod varno spravljen skupaj z zalogo hrane.

jagode, jabolane...) na prostem in v rastlinjakih, v katerih navadne čebele in čmrli niso dovolj učinkoviti.

Za gnezdenje in zatočišče uporabljajo trs, papirne cevke, les z luknjami premera 6–10 mm in dolžine 10–15 cm. Rade imajo škatle s približno 1 cm veliko odprtino, ki jo uporablja več samičk. Za zavetje pred vlago in vetrom uporabijo plošče valovite lepenke na suhem, nekoliko zakritem prostoru. Zelo dober je prazen čelbelji panj.

Za svoj gradbeni material uporablja *Osmia rufa* neosnaženo vlažno ilovnato zemljo. Zadošča pladenj take zemlje, ki jo večkrat navlažimo in postavimo na tla poleg gnezdišča.

Kokone uporabimo tedaj, ko zacveti naša oprašitve potrebna rastlina. Kokone ali izlezene čebele prinesemo v škatlici od vžigalic in jih postavimo v bližino materiala za gnezdenje. Navadno se izleže približno polovica čebel že prvi teden. V naravi izletavajo od aprila do junija. Ta čas lahko podaljšamo v november, če uporabimo hladno shranjevanje kokonov.

Kako uredimo gnezdišča za čebele samotarke?

Za »domačo uporabo« in opazovalne namene je ureditev gnezdišča zelo preprosta. Namestimo ga lahko na najmanjšem prostoru (balkonu ...) in tudi sredi mesta. Tudi uspeh je veliko bolj zanesljiv in hitrejši kot na primer pri ukvarjanju s precej bolj zahtevnimi čmrli. Gnezdišče postavimo na zavetno in pred dežjem zavarovano mesto. Uživali bomo pri opazovanju življenja in delovanja teh simpatičnih sorodnic naših »pravih« čebel, ki so povrh vsega še popolnoma nenevarne.

Cevke za gnezdenje čebel samotark

Cevke iz bambusa ali drugih podobnih materialov, premera 3–10 mm združimo v poljuben snop in položimo na ravno podlago. Cevke naj bodo vedno položene z majhnim nagibom navzgor! Cevke morajo biti na eni strani zaprte. V cevkah iz prozornega materiala (steklo ...) lahko opazujemo dogajanja, vendar jih samotarke manj rade uporabijo.

Lesene kloce iz trdega lesa (da se ne skrči pri vlagi) navrtamo z luknjami 3–10 mm poševno navzgor in dolžini 3–10 cm. Kombinacija različnih velikosti lukenj omogoča naselitev različnih vrst čebel samotark. Večina samotark gnezdi v cevkah premera 2–6 mm. Predlagajo: 35 %–2 mm, 25 %–3 mm, 20 %–4 mm, 20 %–6 mm.

Za poznejše opazovanje dogajanja v cevki lahko izvrtani les vzdolžno prežagamo prek izvrtanine in nato znova sestavimo z večjo polovico zleba spodaj.

Za samotarke, ki gnezdiijo v zidovih, pripravimo gnezdišča z ustreznimi luknjami v kvadrnih lahkega betona, žgane opeke ali v številnih drugih materialih iz naravnega in umetnega kamna ter podobnega gradiva.

Gnezdišča moramo pustiti zunaj tudi čez zimo, da se v topleših prostorih insekti ne bi predčasno izlegli in propadli.

* * *

Naša Sekcija ljubiteljev in rejcev čmrlejev, ki jo vodi prof. dr. Janez Grad v okviru komisije za tehnologijo pri ČZS, ima poleg čmrlejev v svojem programu tudi preučevanje in ohranjanje čebel samotark. Doslej se z njimi v sekciji nismo posebej poglobljeno ukvarjali. Prednost smo dali čmrlejem. Odslej pa bomo z novo pridobitvijo, vrtnim paviljonom v parku Čebelarkega sentra, ki ga bomo uporabljali za preučevanje in prikazovanje čmrlejev in čebel samotark, dali primeren poudarek tudi samotarkam.

Paviljon so z izjemnim razumevanjem za dejavnost naše sekcije Čebelarkega centru na Brdu pri Lukovici podarili čebelarji Zg. Savinjske doline s predsednikom g. Markom Purnatomna čelu, za kar se jim iskreno zahvaljujemo!

Več o delu Sekcije in prispevkih številnih »čmrlejarjev« in čebelarjev za zgraditev paviljona in ureditev neposredne okolice pa v posebnem poročilu, ki ga pripravlja dr. Janez Grad za eno od prihodnjih števil našega glasila.

OGLEJTE SI DOMAČO STRAN ČZS NA INTERNETU

<http://www.cebelska-zveza-slo.si>

V spomin

JOŽE VOSTNER

Kruta bolezen ga je že nekaj časa preizkušala in končno zmagala. Iz naše sredine je neusmiljeno iztrgala 72-letnega čebelarkega zanesenjaka Jožeta Vostnerja.

Na svet je pokukal v številni viničarski družini na Kozjanskem, v vasi Spodnje Tinjsko, kjer je odrasčal in obiskoval osnovno šolo. Že zgodaj je moral s trebuhom za kruhom in tako ga je pot pripeljala tudi v naše mesto. Zaposlil se je v kratkem LIP-ovem obratu, kjer je ostal do upokojitve. V mestu je srečal svojo veliko ljubezen, družico Ljubico. Poročila sta se l. 1954, že leto pozneje se je z nakupom prvih treh družin za vse življenje zapisal čebelarstvu. T. i. »panjska vojna« na Slovenskem ga je navdušila za nakladno čebelarjenje, vendar je nakladne panje po neuspešnih poskusih opustil. Čebelarji se s petnajstimi družinami in jih redno prevažal na hojevo in kostanjevo pašo ter na oljno repico.

Ob graditvi svoje hiše ni pozabil na čebelice. Zanje je zgradil lep, tipičen slovenski čebelnjak za 12 družin in 6 prašilčkov. Tako kot čebelarstvo je bila tudi okolica čebelnjaka vedno vzorno urejena. Pred leti je moral zaradi hude gnilobe družine uničiti. V srce se mu je naselila velika žalost, a odnehal ni! Znova je napolnil čebelnjak.

Njegova blaga narava je za prijaznim nasmeškom skrivala neizmerno energijo. Vsak dan mu je bil prekretek. Vedno je hitel in hotel biti med najboljšimi. Tako se je tudi med prvimi v našem društvu odločil za slovensko blagovno znamko. Bil je velik dobrotnik. Več ali manj ves pridelek je podaril. Redek je bil kozarec medu, ki ga je prodal. Kot je imel rad čebelice, so tudi one imele rade njega. K sebi so ga puščale brez zaščitnih oblačil. Le redkokaterim se je zameril, da so izstrelile vanj strupeno puščico. Naš Jožek je bil več kot 20 let tudi blagajnik mestnega gasilskega društva in aktivni gasilec, več mandatov član UO krajevne skupnosti, preizkušal se je tudi v planinarjenju. Ob redni zaposlitvi je skupaj z ženo vodil še obrt izdelave lestencev z več zaposlenimi. Z ženo sta bila krušna starša več osirotelim otrokom. Bil je skromen, skrben, delaven in pošten, vsakemu je rad pomagal. Zahvala gre tudi ženi Ljubici, saj mu je bila pri čebelarjenju v trdno oporo. Od njega smo se poslovili nekega lepega marčnega dne. Čebelice so obletavale vresje na pokopališču in mu brenčale v slovo. Čebelice bodo ostale pri hiši, saj imajo novega gospodarja. Hvala Jožetu! Radi smo ga imeli in spoštovali smo ga. Pogrešali ga bomo in ostal nam bo v trajnem spominu!

ČD Slovenska Bistrica

FELIKS MARKOVIČ

Spomladi, ko se prebujata narava in se v vsakem živem bitju začnejo pretakati novi življenjski sokovi, čebele pa se že trudijo vzrediti nov zarod, se je pretrgala življenjska nit naša prijatelja Feliksa Markoviča.

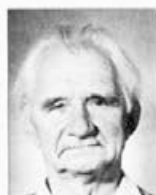
Rojen leta 1937 na Peščenem Vrhu pri Cerkevniku, je že od otroštva spoznaval čar narave in gojil ljubezen do vseh živih bitij, predvsem do čebel. Kot izučen zidar si je

našel delo v različnih podjetjih doma in v tujini, da je lahko kaj privarčeval za novo nastajajočo hišo v Ključarovcih pri Ljutomeru. S svojim delom in znanjem je veliko prispeval k postavitvi doma ČD Križevci, katerega član je bil vse od leta 1978. Pri svoji hiši pa si je postavil in vzorno uredil svoj čebelnjak. V njem je užival pri gojenju 12 čebeljih družinic, ki jih ni zapustil niti zadnja leta, ko je že poznal usodo, ki ga je čakala, saj je bil hudo bolan. Preden se je poslovil za vedno, je v čebelarjenje že dovolj dobro uvedel svojo ženo in vnuka, ki bo na njegovo željo prevzel plemenito poslanstvo čebelarjenja.

Naše društvo je prijatelju Feliksu zelo hvaležno za njegovo delo. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Člani ČD Križevci pri Ljutomeru

ALOJZ KOKALJ

Svojo življenjsko pot je januarja letos sklenil Alojz Kokalj, rojen leta 1910 na Zgošči pri Begunjah na Gorenjskem. V zadnje slovo smo ga pospremili na pokopališče v Breznici. Čebele in čebelarstvo je spoznaval že v mladosti pri svojem očetu. Ko se je leta 1954 preselil na Zabreznico je postal član Čebelarke družine Anton Janša Breznica.

V družini in pozneje v društvu je vestno opravljal tako dolžnost praporščaka kot tudi druge naloge. V spominu ga bomo ohranili kot dobrega čebelarja.

ČD Anton Janša Breznica

FRANE MIKLAČVIČ

Kar nekam sramežljivo in počasi se letos prebujata narava. Tvoje čebelice so se že podale na prve izlete, kar si še lahko opazoval tudi sam. Na žalost pa si v tem lepem letnem času za vedno zaspal. Zapustil si svoje domače in zapustil si svoje čebele, ki si jim posvetil doberšen del svojega življenja. Zapustil si tudi loške čebelarje, ki iskreno žalujejo za teboj. To še posebej velja za tvoje prijatelje, s katerimi si s čebelami prekriziral pasiščja po vsej nekdanji Jugoslaviji. Ludvik Božnar, Ivan Novinc, Stane Igljič, Jože Rihteršič, Janko Eržen in ti ste bili družčina, ki smo jo lahko srečali v Slavoniji, Liki, Prekmurju, Istri in še marsikje.

Rodil si se leta 1925 v Vestrju. Bil si slaboten otrok in na ta račun ti je hčerka Tončka ob 70. rojstnem dnevu napisala: »Kot malček bil si pokora, kot štruco od krsta te nesla je babica, za zdravje tvoje tresli so se vsi, mladost svojo komaj preživel si.«

Tvoje življenje je bilo zelo pestro. Oče je želel, da bi postal gradbenik. Ta poklic te ni veselil in izučil si se za avtomehnika. Star 18 let si odšel v partizane, vendar so te ujeli in odpeljali v taborišče v Šlezijo. Sedem let si delal v Švici.

Kljub svojemu poklicnemu delu pa nikdar nisi pozabil na naravo. Bil si čebelar in lovec.

Čebelaril si 48 let in z ženo Tončko, ki ti je bila v oporo, sta ob čebelah preživela veliko lepih trenutkov. Ko si bil v Švici, je žena sama skrvela za 30 panjev. To ti je po vrni-

tvi dalo poguma, da si začel čebelariti skoraj poklicno. Dejavni si bil tudi v društvu. Več let si bil član upravnega in nadzornega odbora, leta 1983 pa si postal tudi predsednik. Leta 1985 si prejel odličje Antona Janše III. stopnje, leta 1990 pa še odličje Antona Janše II. stopnje.

Dragi Franc, škofjeloški čebelarji se te bomo vedno spominjali, želimo pa, da bi čebele še naprej ostale pri hiši.

ČD Škofja Loka, Tone Pogačnik

dr. JOŽE RIHAR

Sredi aprila je čebelarje člane ČD «Dolomiti» Polhov Gradec pretresla novica o smrti dolgoletnega člana in izjemnega strokovnjaka na področju čebelarstva. Tako kot društvo je tudi vsa slovenska čebelarstva javnost izgubila zelo velikega poznavalca zakonitosti življenja čebel, tehnologije čebelarjenja in čebeljih bolezni ter preučevalca pašnih posebnosti na Slovenskem.

Rodil se je ob vznožju Polhogrskih Dolomitov, v majhni vasi Gaberje pred 88 leti. Kot sin kmečkih staršev je spoznal trdo delo na kmetiji. Čebele je spoznal že v rani mladosti, saj so bile na njegovem domu že tradicija. Šolanje in poznejše znanstveno delo je posvetil izključno če-

belam. Kot član Čebelarskega društva Dolomiti ima veliko zaslug za njegovo uspešnost. Bil je med ustanovitelji društva, bil pa je tudi med tistimi člani, ki so odločilno prispevali k zgraditvi čebelarskega doma v Polhovem Gradcu. Vrsto let je bil tudi član upravnega odbora Čebelarskega društva Dolomiti.

Zelo rad je zahajal v Polhov Gradec in v svoj rojstni kraj Gaberje. Ker je stanoval v Ljubljani, je zadnja leta po večini čebelaril ob obali, čebele pa je tudi prevažal. Med čebelarji je bil zelo priljubljen, saj je veliko predaval v različnih krajih po Sloveniji, pa tudi drugače je rad svetoval čebelarjem, kje in kdaj bo medilo. Ker se je sproti seznanjal s tujo literaturo, je v slovenski prostor vnesel veliko novosti, izdal pa je tudi več knjig in brošur, namenjenih slovenskim čebelarjem.

Za svoje marljivo in odgovorno delo je prejel priznanja Antona Janše I., II. in III. stopnje ter vrsto najvišjih slovenskih in mednarodnih priznanj s področja čebelarstva.

Čebelarsko društvo Dolomiti je letos postavilo vzorčen čebeljak z lepo poslikavo. Upravni odbor pa je na svoji prejšnji seji sprejel sklep, da ga posvetimo dr. Jožetu Riharju in se mu vsaj delno oddolžimo za njegov velik prispevek društvu in slovenskemu čebelarstvu. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

ČD Dolomiti Polhov Gradec,
predsednik Janko Prebil

OGLEJTE SI DOMAČO STRAN ČZS NA INTERNETU <http://www.cebelarska-zveza-slo.si>

SEZNAM TRGOVIN, V KATERIH SO ČEBELARJI – IMETNIKI ČLANSKE IZKAZNICE – JULIJA IN AVGUSTA UPRAVIČENI DO POSEBNIH POPUSTOV PRI NAKUPIH

Ker se je Čebelarska zveza Slovenije odpovedala dohodku od oglasov, ki jih objavljamo v reviji Slovenski čebelar, v korist čebelarjev članov, lahko vsi člani, ki prejema našo revijo, pri nakupih s člansko izkaznico v čebelarskih in drugih trgovinah uveljavljajo do 10-odstotne popuste.

Vse čebelarje in predvsem vodstva društev prosimo, da s to ugodnostjo, ki jo ČZS ponuja svojim članom, seznanijo vse nečlane in «družinske člane».

TRGOVINE S POPUSTI V MESECU JULIJU IN AVGUSTU:

1. APIS M & D, d.o.o., Čuža 7, VRHNIKA daje imetnikom veljavne članske izkaznice 4-odstotni popust pri nakupu in gotovinskem plačilu čebelarske opreme v vrednosti več kot 5.000 SIT le na sedežu podjetja.
2. ČEBELARSKA ZVEZA DRUŠTEV MARIBOR, Streliška c. 150, MARIBOR, daje imetnikom veljavne članske izkaznice 5-odstotni popust pri gotovinskem nakupu čebelarske opreme in drobnega pribora v vrednosti od 5.000 do 10.000 SIT in 10-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 10.000 SIT. Pri plačilu s plačilno ali kreditno kartico so navedeni popusti manjši za 2 odstotka.
3. LOGAR TRADE, čebelarstvo, proizvodnja in trgovina, d.o.o., Zupanova 1, SENČUR, daje imetnikom veljavne članske izkaznice 4-odstotni popust pri gotovinskem plačilu čebelarske opreme v vrednosti več kot 5.000 SIT le na sedežu podjetja.
4. MEDEX INTERNATIONAL, d.d., Linhartova 49a, LJUBLJANA, daje imetnikom veljavne članske izkaznice 5-odstotni popust pri nakupu čebelarske opreme v vrednosti do 9.999 SIT in 10-odstotni popust pri nakupih v vrednosti več kot 10.000 SIT.
5. Čebelarstvo Rihar – Kojan, s.p., čebelarstvo in izdelava čebelarske opreme, Gabrje 42, DOBROVA, daje imetnikom veljavne članske izkaznice 4-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 5.000 SIT.
6. VELETRGOVINA VEMA eksport – import, d.d., Tržaška cesta 65, MARIBOR, daje imetnikom veljavne članske izkaznice 5-odstotni popust za gotovinski nakup v vrednosti od 5.000 SIT do 10.000 SIT in 10-odstotni popust za nakupe v vrednosti več kot 10.000 SIT v specializiranih prodajnih enotah Cash & Carry, v trgovskem centru BDC, Tržaška 65, Maribor, Čebelarskem centru Maribor, Streliška 150, Maribor, in Čebelarskem centru Slovenije, Brdo pri Lukovici 8. Pri plačilu s plačilno ali kreditno kartico so navedeni popusti manjši za 2 odstotka.
7. ŠTAJERSKA ČEBELARSKA ZADRUGA CELJE – Prodajalna Čebelarna, Gosposka 3, CELJE, daje imetnikom veljavne čebelarske izkaznice 3-odstotni popust pri nakupu reprovizivnega materiala v vrednosti več kot 5.000 SIT in 5-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 20.000 SIT.
8. CERES, d.o.o. – Trgovina Martjanci, Mirna 14, MURSKA SOBOTA, daje imetnikom veljavne čebelarske izkaznice 2-odstotni popust pri gotovinskem plačilu od 1000 SIT do 4000 SIT, 5-odstotni popust pri gotovinskem plačilu v vrednosti od 4000 SIT do 10.000 SIT in 10-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 10.000 SIT.
9. KGR Rakovec, s.p., Gunceljska c. 28/a, LJUBLJANA-ŠENTVID, daje imetnikom veljavne čebelarske izkaznice 5-odstotni popust pri gotovinskem plačilu v vrednosti več kot 4.000 SIT in 8-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 20.000 SIT.
10. Mizarstvo Krže, Idrijska 10, VRHNIKA, daje imetnikom veljavne članske izkaznice 5-odstotni popust pri gotovinskem nakupu v vrednosti od 4.000 SIT do 10.000 SIT in 10-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 10.000 SIT. Za gotovinski popust se šteje tudi plačilo s čekom, plačilno in kreditno kartico.
11. DANILO BEDEK, Vreza matic, Moščanci 21, MAČKOVCI, daje imetnikom veljavne članske izkaznice 2-odstotni popust pri nakupu v vrednosti od 1000 SIT do 4000 SIT, 5-odstotni popust pri nakupu v vrednosti od 4000 SIT do 10.000 SIT in 10-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 10.000 SIT (ob plačilu z gotovino). Za gotovinski popust se šteje tudi plačilo s čekom, plačilno in kreditno kartico.

Čebelarska zveza Slovenije

Ana Kunstelj s.p.

Šiviljstva Kunstelj

ZAVRTI 41 – 1234 MENGEŠ

Tel./faks: 01/723 70 27, GSM: 031/352 797

E-pošta: jm.kunstelj@email.si

IZDELAMO TUDI OPREMO PO MERI OZIROMA PO VAŠIH POSEBNIH ŽELJAH!
IZDELUJEMO TUDI ČEBELARSKO OPREMO ZA OTROKE!

IZDELUJEMO ZAŠČITNO OPREMO ZA ČEBELARJE:

- več vrst čebelarških klobukov s pajčolanom
- čebelarske rokavice (štiri velikosti)
- čebelarški jopič s klobukom (sedem velikosti)
- čebelarški kombinezon s klobukom (šest velikosti)
- kape za čebelarje (z mrežo, ki se ob dotiku z žarečim predmetom ne preluknja)
- več vrst pajčolanov

Gostilna
Restavracija
Galerija

Ausenik

GREGA AVSENIK, s.p., Begunje 21

»Pri Jožovcu« – Tel.: 04/530 70 30

ČETRTEK, 4. JULIJ • VEČER ZIMZELENE GLASBE Z »BID BANGOM« IZ RADOVLJICE • V SREDO, 3., 24. IN 31. JULIJA – ANSAMBEL »ZUPAN« • SREDA, 10. IN 17. JULIJA – ANSAMBEL »GAŠPERJI« • PETKI IN SOBOTE V JULIJU HIŠNI ANSAMBEL »JOŽOVCI«, RAZEN ZADNJEGA PETKA IN SOBOTE V MESECU • NEDELJA, 7. JULIJA OTROŠKO POPOLDNE Z ROMANO KRANJČAN IN NEDELJA, 21. JULIJA, OTROŠKO POPOLDNE S ČAROVNIKOM GREGOM • GOST MESECA V PETEK, 26. JULIJA, »ZAMEJSKI KVINTET« • SOBOTA, 27. JULIJA – ANSAMBEL »GORENJSKI KVINTET«

Informacije in rezervacije na št. 04/533 34 02

Vzreja matic **AVGUST BUČAR**

Janče – GSM: 041/696 210

E-pošta: avgust.bucar@siol.net

Sprejemam naročila za označene matice čiste kranjske sivke iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS.
Prevzem osebno ali po pošti.

Vzreja matic **JOŽE HERBAJ**

Turnišče

Nedelica 29, 9224 Turnišče

Naročila sprejemam po telefonu:

02/572 14 70 in 041/214 980

Matice pošljemo tudi po pošti.

Vzreja matic – **MARJAN VATOVEC**

Mala Bukovica 45, 6250 ILIRSKA BISTRICA

TELEFON: 05/714 25 34, GSM: 040/550 051

Sprejemam naročila za označene matice čiste kranjske sivke iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS.

PREVZEM OSEBNO ALI PO POŠTI

Obveščam čebelarje, da lahko naročite matice, vzrejene na plemenilni postaji

JOSIP VERBIČ

v Kamniški Bistrici.

Informacije po tel.: **01/832 54 35,**

041/491 860

e-pošta: prado@s5.net

Novo!

Vzreja matic tudi na Primorskem

PLEMENILNA POSTAJA

Grant pod Rodico

VASJA JUG

GRANT 1E • 5242 GRAHOVO OB BAČI

GMS: 031/254 995 • e-pošta: vasja_grant@hotmail.com

Sprejemamo naročila za kakovostne in označene matice iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS.
Vsem članom ČZS dajemo zelo ugoden popust ter dodaten količinski popust.

Se priporočamo!

Novo!

RAZPIS NATEČAJA ZA SLIKE ALI RISBE NA TEMO ČEBELARSTVO

Uredništvo Slovenskega Čebelarja objavlja razpis za prostovoljne likovne prispevke na temo zgodovina slovenskega čebelarstva. Čebelarje, ki se ukvarjajo z risanjem ali likovno opremo, prosimo, da se javijo na telefon 01 729 6114, ker bi jim predložili scenarije za izdelavo likovnih izdelkov. Tehnike so poljubne (akvarel, tuš, pastel, itd.) Risbe bomo uporabili za predstavitev zgodovine slovenskega čebelarstva na internetni strani ČZS in jih bomo opremili z večjezičnimi besedili. Ob Apimondiji in po njej bodo risbe (slike) prodane na dražbi, del izkupička pa bo prejel tudi avtor podarjene risbe (slike).

Uredništvo Slovenskega čebelarja

Sprejemamo naročila za oplojene in neoplojene matice zrele matičnike in cvetni prah. Prevzem matic osebno ali po pošti.

**Dragovšek 13
1275 ŠMARTNO
PRI LITJI**

Članom ČZS z veljavno člansko izkaznico dajemo popust v višini:

- 10 % pri nakupu v vrednosti od 5000 do 10.000 SIT,
- 20 % pri nakupu v vrednosti od 10.000 do 20.000 SIT,
- 30 % pri nakupu v vrednosti od 20.000 SIT in več.

VZREJA IZBRANIH MATIC
AUTHENTIC CARNOLIAN

**Tel./faks – 01/899 11 31, GSM 041 836 050 in
041 588 248**

INDUSTRIJSKA OPREMA BREŽICE d.o.o.
Krška vas 34/b – 8262 Krška vas, Slovenija

Tel.: +386(0) 7 49 59 233, 45 96 006, Faks: +386(0) 7 49 59 151
internet: <http://www.inobrezice.com> – E-pošta: ino.brezice@siol.net

**VSE ZA VINOGRADNIŠTVO, SADJARSTVO, ČEBELARSTVO, POLJE, VRT IN DOM
V KMETIJSKO VRTNEM CENTRU INO V KRŠKI VASI 34/B**

**SUPER NIZKE CENE
GOTOVINSKI POPUST
BOGATA PONUDBA:**

- **mutčarjev** INO
- **razsipalnikov** mineralnih gnojil FERTI
- pnevmatskih **sejalnic** za koruzo INO-BECKER
- **traktorjev** LANDINI
- traktorskih **kosilnic** GASPARDO
- blaga široke porabe: semena, gnojila, škropiva, orodja za vrtničarje

**NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO
OPREMA IN PRIBOR ZA ČEBELARJE**

PODPISOVANJE IZJAVE OB PRODAJI ČEBELJIH PRIDELKOV MEDEXU

Medex International, d.d., Linhartova 49/a, LJUBLJANA

Od sprejetja politične odločitve za vključitev Slovenije v Evropsko unijo se vsi proizvajalci zavedamo nujnosti prilagoditve naših proizvodnih obratov in proizvodnih postopkov evropski zakonodaji in evropskim postopkom. Ko bo Slovenija postala polnopravna članica te povezave, bomo proizvajalci, ki bomo to prilagoditev izvedli, obstali in sodelovali v konkurenčnem boju na svetovnem trgu, proizvajalci, ki te prilagoditve ne bodo izvedli, pa bodo preprosto izginili.

Ker želi biti Medex pri tem med prvimi, je že izvedel nekatere dejavnosti, ki mu bodo omogočile ne samo goli obstanek, ampak tudi potreben razvoj in ohranitev položaja enega vodilnih svetovnih proizvajalcev apiterapevtskih izdelkov in trženja čebeljih pridelkov.

Med te dejavnosti vsekakor sodi leta 1998 pridobljen mednarodni certifikat ISO 9001, ki ga moramo v praksi stalno potrjevati.

Do konca tega leta bomo našo proizvodnjo uskladili s sistemom HACCP (Hazard analysis critical control points – analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk). Za doseganje tega cilja pa moramo temeljito obnoviti in posodobiti našo proizvodnjo. Proizvodnja v skladu s standardom HACCP je tudi pogoj za ohranitev izvozne številke po 31. decembru 2002. V nasprotnem primeru bomo ostali izolirani, brez možnosti prodora na evropske in druge trge.

Naslednji korak bo kompleksen projekt proizvodnje izdelkov z oznako »bio«.

Zaradi tega bomo morali že pri nakupu surovin za te izdelke ugotavljati njihovo neoporečnost in skladnost z obstoječimi mednarodnimi standardi. Naši interni predpisi so že desetletja zelo dosledni, če pa želimo naše živilske izdelke tudi izvažati, jih moramo opremiti še s potrdili o neoporečnosti in izvoru.

Naša osrednja surovinska baza za oskrbo s čebeljimi pridelki je Slovenija. Naša pričakovanja glede oskrbe z neoporečnimi čebeljimi pridelki temeljijo na primerni ozaveščenosti naših čebelarjev in ustrezni organiziranosti veterinarske službe. Odločilna (in v Evropi sama po sebi umevna) pri tem pa je osebna odgovornost posameznika-dobavitelja.

Le tako je razumeti čebelarjev podpis IZJAVE pri prodaji čebeljih pridelkov našemu podjetju. Če bomo dosledno upoštevali »pravila igre«, bomo uspešni tudi v svetovni konkurenci, saj si bomo izbojevali tak položaj, kakršen nam tudi pripada.

Za primer naj navedem Kitajsko. Ker so v medu, pridelanem na Kitajskem, odkrili ostanke nedovoljenih snovi, so tej daljnovzhodni državi prepovedali izvažati vse živilske izdelke in surovine živalskega izvora na vsa evropska in severnoameriška tržišča.

Sam sistem HACCP zahteva natančno sledljivost proizvoda od vhodne surovine do končnega izdelka.

Vhodna surovina bo morala biti opremljena z naslovom dobavitelja-proizvajalca, prav tako pa tudi z ustreznimi potrdili o neoporečnosti. Tako bo v končnem izdelku z lahkoto ugotovljen vir oz. vzrok nepravilnosti (na primer uporaba nedovoljenega sredstva). Na ta način naj bi zavarovali zdravje potrošnika-končnega uporabnika.

Medex je že v preteklosti dobro in konstruktivno sodeloval s slovenskimi čebelarji. Skupaj smo se uspešno razvijali, prebrodili tudi krize in sprejemali nove izzive. Verjamemo, da bomo na tej poti skupaj uspešni. Z dobro čebelarjo prakso in kontrolirano uporabo sredstev za zdravljenje čebel bomo ohranili dobro ime slovenskega čebelarstva – ponos naše izjemne zgodovine in marljive kranjske sivke.

Boris Slavec,

Medex International, d.d.

medex

international, d.d.
linhartova 49/a
ljubljana, slovenija

I Z J A V A

čebelarja-dobavitelja čebeljega pridelka

Podpisani, stanujoč v

i z j a v l j a m,

da pri zdravljenju pridobitnih čebeljih družin, iz katerih izvira dobavljeni čebelji pridelek, nisem uporabil antibiotikov ali drugih kemičnih sredstev, ki bi v čebeljem pridelku lahko puščali svoje ostanke (v skladu s 109. členom in 5. prilogi Pravilnika o veterinarsko-sanitarnem nadzoru živilskih obratov, veterinarsko-sanitarnih pregledih ter o pogojih zdravstvene ustreznosti živil in surovin živalskega izvora – Ur. l. RS, št. 100/1999, št. 38/2000).

Če bi bili v nadaljnjem postopku predelave in prodaje tega čebeljega pridelka ugotovljeni ostanki nedovoljenih (zgoraj omenjenih) snovi, prevzemam vso kazensko in materialno odgovornost.

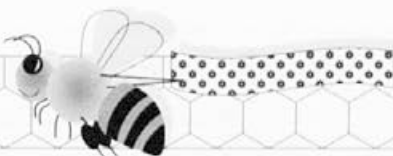
V Ljubljani, dne

Podpis čebelarja-dobavitelja:

Predmet izjave je dobavljeni (ustrezno obkroži):

– med – propolis – cvetni prah – čebelji vosek – matični mleček

Mali oglasi

- PRODAM** 23 čebeljih družin v AŽ panjih , 5 praznih AŽ panjev in čebelarški pribor, ☎ 05/ 756 10 23.
- PRODAM** prikolico čebelnjak s 24 panji 10 in 9 S, ☎ 03/ 575 60 37.
- PRODAM** ročno točilnico na 4 sate, skoraj nerabljeno, električni kotel za kuhanje voščin in električni izparilnik za uničevanje varoe, ☎ 01/ 834 19 40.
- PRODAM** presežek čebeljih družin na AŽ 5 satih, ☎ 02/ 641 38 81.
- SPREJEMAM** naročila za označene matice čiste kranjske sivke iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS. Prevzem osebno ali po pošti, ☎ 05/ 714 25 34, 040 – 550051.
- PRODAM** 20 AŽ panjev, rabljenih, ☎ 041 – 557-695.
- PRODAM** nov AŽ 7, AŽ 10 in AŽ 11, prodam AŽ 9 rabljene panje, prodam kozice za AŽ satnike, stojala za zbijanje AŽ satnikov, ☎ 041 – 819 390.
- JULIJA PRODAM** 2 močni AŽ družini, ☎ 01/ 897 11 18.
- ZELO UGODNO PRODAM** manjši čebelnjak s čebelami in vso opremo, ☎ 02/ 331 78 38, Branko Bizjak, Pri Habakuku 18b, 2000 Maribor.
- PRODAM** ročno točilo za med, ☎ 01/ 723 70 27, GSM 031 – 352 797.
- PRODAM** smukavce za cvetni prah, družine na 7 satih in 10 satih, ☎ 01/ 723 12 99.
- ODKUPUJEM** vse vrste čebeljih pridelkov, ☎ 01/ 528 48 42, kličite zvečer.

ČEBELARSKA ZVEZA IŠČE SODELAVCA – ČEBELARJA

Iščemo sodelavca, ki bo opravljal naloge na področju pospeševanja čebelarstva. Pričakujemo sodelavca z visoko strokovno izobrazbo agronomske smeri, ki pozna problematiko čebelarstva, obvlada nemški in angleški jezik in računalništvo ter ima znanja za delo na mednarodnih projektih. **Neobvezne prijave posredujte na Čebelarstvo zvezo Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.**

Vzreja matic **DARKO GRM – HUDE RAVNE 1, DOLE PRI LITIJI**

tel.: 01/897 21 45 – GSM: 041 900 606

Sprejemamo naročila za označene kranjske matice čiste sivke, odbrane pod nadzorom KIS. Ponujamo vam tudi matičnike za pridobivanje mlečka ali vzrejo matic.

Vzreja matic – **Jožica in Jožef Tratnjek**

ŽIŽKI 93, 9232 ČRENŠEVCI

Tel.: 02/570 1817 – GSM: 041 886 652

Sprejemamo naročila za označene matice čiste kranjske sivke iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS. **PREVZEM OSEBNO ALI PO POŠTI**

Ugodno – kozarci za med

Firma

STENKO d.o.o.

Špruha 3 – TRZIN – ☎ (01) 562 17 22

Čebelarjem ponujamo steklene kozarce po ugodnih cenah: 720 ml (grlo Ø 82 mm) po **32,40 SIT/kos**, pakirani po **36,60 SIT/kos**, 370 ml (grlo Ø 66 mm) po **26,40 SIT/kos**, pokrove, zlato lakirane, 0,82 mm po **15,00 SIT/kos** in 0,66 mm po **12,00 SIT/kos**.

Po dogovoru naročeno blago tudi dostavimo.

APIS M & D, d.o.o.
MARKO DEBEVEC

ČUŽA 7 – 1360 VRHNIKA
Tel., faks: (01) 755 12 82

*Odprto: ob delavnikih od 9.–12. in od 16.–18. ure,
ob sobotah od 9.–12. ure*

PREDELAVA VOSKA V SATNICE PO UGODNIH CENAH
AKCIJSKA CENA SATNIC MESECA JULIJA IN AVGUSTA – 180 SIT
ZA KILOGRAM PREDELAVE VOSKA V SATNICE

NOVO!

Nizkonakladni, LR, AŽ panji 10-, 7- in 5-satni.
Kakovostna izdelava po ugodni ceni.

- IZDELUJEMO POLNOVREDNE BELJAKOVINSKE POGAČE ZA KRMLJENJE ČEBEL, PO ŽELJI Z DODATKOM TERAPEVTSKIH SREDSTEV
- APNENOGEL • NOSEMAGEL • STIMULANS • VAROGEL
- NA DEBELO IN DROBNO PRODAJAMO VSO ČEBELARSKO OPREMO

NAROČENO BLAGO POŠLJEMO TUDI PO HITRI PAKETNI POŠTI

- Vse čebelarje in čebelarska društva obveščamo, da izdelujemo hladno valjane, nelomljive satnice vseh velikosti. Vosek steriliziramo v oljnih sterilizatorjih pri 125 °C.
- Vosek odkupujemo po 600 do 700 SIT za kilogram.
- Prekuhava voščin v satnice, takojšnja menjava.

PRIZNANO VZREJALIŠČE MATIC – ČEBELARSTVO DEBEVEC – Sprejemamo prednaročila za kakovostne, izbrane in označene matice kranjske pasme.

- **Po zelo ugodni akcijski ceni prodamo 7- in 5-satne čebelje družine z mladimi označenimi maticami.**

IZDELOVANJE ČEBELJIH PANJEV

IDRIJSKA 10, 1360 VRHNIKA, TEL.: 01/755 13 17

GSM: 041/420 200

V ZALOGI:

- panji AŽ (9s, 10s, 12s)
- prašilčki (5s, 7s)
- lipovi satniki
- zaklade Debelak (9s, 10s)
- pitalniki Francič
- distančni vložki
- vehe za povezavo AŽ panjev
- trietažni AŽ (10 s)
- AŽ Kozinc 11 + 3

Po želji izdelamo tudi druge vrste panjev.
Panji so iz masivnega smrekovega lesa, rogljičeni (cinkani).
Blago vam lahko pošljemo po hitri pošti.

NOVO: Pri nakupu desetih panjev vam podarimo prašilček.

Čebelarstvo RIHAR – KOCJAN

Robert Kocjan, s.p.
Gabrje 42, 1356 Dobrova

ČEBELARSTVO – IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME – TRGOVINA

Delovni čas: pon.–petek od 8.–12. ure in od 15.–18. ure, sobota od 8.–12. ure

Julija in avgusta bo trgovina ob sobotah zaprta (oz. po dogovoru).

Od 19. 7. do 11. 8. 2002 bo zaradi dopusta zaprto.

Smo družinsko podjetje z dolgoletno tradicijo na področju čebelarstva in izdelovanja čebelarске opreme. Vsa oprema je narejena na podlagi znanja in izkušenj, pridobljenih v lastnem čebelarstvu.

IZDELUJEMO: žične matične rešetke, plastične odtočne pipe, čebelarске lopatke, lovilce rojev, plastične obešace in razstojšča, testne mreže, sladkorne pogače in rogljičene satnike.

Izdelujemo tudi kakovostne hladno valjane satnice vseh velikosti. Vosek je steriliziran pri 125 °C.

Na voljo so vam tudi naše storitve: kuha voščin (od 1. 10. do 30. 4.) in mletje sladkorja. V naši trgovini pa vam ponujamo tudi vso preostalo čebelarско opremo.

Tel./faks: ++386(0) 1/364 11 06, GSM: 031/351 964, e-pošta: ROBINELI@SINT.NET

Vzreja matic HENRIK ZALETEL

1303 ZAGRADEC Fužina 59 – Tel. 01/788 60 86 – GSM 041 775 333

Sprejemam naročila za označene matice čiste kranjske sivke iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS. **PREVZEM OSEBNO ALI PO POŠTI**

V NEKAJ MINUTAH lahko spremenite AŽ čebelarjenje v SODOBNO NAKLADNO ČEBELARJENJE!

Ponujam vam nakladne panje AŽ mere, združljive z LR panjskim sistemom, večnamensko podnico – tudi za pripravo rojev (ometencev) in predelavo kristalizirane oz. melicitozne mane (podnica je združljiva z LR nakladami) po načrtih univ. dipl. inž. Ivana Jurkoviča. Izdelujem tudi vse vrste satnikov.

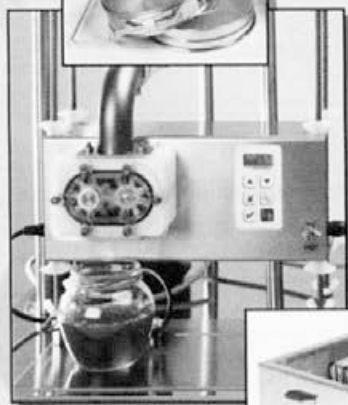
PETER ZAKRAJŠEK, s.p.,

Pretnarjeva 6, 1210 Ljubljana – Vižmarje

Tel.: (01) 512 62 51

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME IN TRGOVINA

Logar

Delovni čas trgovine:
od ponedeljka do petka
od 8.00 do 12.00
in od 15.00 do 18.00
ob sobotah
od 9.00 do 12.00

Pri gotovinskem
nakupu čebelarске opreme v
vrednosti več kot 5.000 SIT,
priznamo čebelarjem z veljavno
čebelarско izkaznico
4% popusta

**NAROČENO BLAGO
VAM LAHKO
ODPOŠLJEMO
S PAKETNO POŠTO**

LOGAR TRADE, d.o.o.

Zupanova 1, 4208 Šenčur, tel.: 04 25 19 410, faks: 04 25 19 415
e-pošta: logar-trade@iol.net, internet: www.logar-trade.si

CERES, d.o.o.

Mirna 14, 9000 Murska Sobota

TRGOVINA MARTJANCI

Tel.: (02) 548 16 39, GSM: 041/882 871

E-pošta: kapun.stanko@email.si

Po ugodnih cenah ponujamo ves čebelarški material. Imetnikom čebelarških kartic omogočamo popust. Po dogovoru dostavimo čebelarški material osebno na dom ali po hitri pošti. Ob delavnikih je trgovina odprta od 8. do 16. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Se priporočamo!

NOVO!
Specializirana trgovina
s čebelarškim materialom

Vzreja matic **DANILO BEDEK**

MOŠCENCI 21, 9202 MAČKOVCI

Tel.: 02 551 10 31, 041 652 913 • Domača stran: <http://users.volja.net/bedek> •

E-pošta: cebelarstvo.bedek@siol.com

Sprejemamo naročila za kakovostne in označene matice pod nadzorom KIS

Vsem članom ČZS z veljavno člansko izkaznico dajemo popust v višini:

- 2 % pri nakupu v vrednosti od 1.000,00 do 4.000,00 SIT
- 5 % pri nakupu v vrednosti od 4.000,00 do 10.000,00 SIT
- 10 % pri nakupu v vrednosti več kot 10.000,00 SIT

Priznано vzrejališče matic »Čebelarstvo KAPUN«

MIRNA 14, 9000 Murska Sobota • GSM: 041/882 868 • E-pošta: kapun.stanko@email.si

Sprejemamo naročila za označene matice kranjske sivke iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS. Prevzem osebno ali po pošti.

ŠTAJERSKA ČEBELARSKA ZADRUGA CELJE, z.o.o.

Prodajalna "ČEBELARNA"

3000 CELJE, Gosposka 3

Tel: (03) 544 17 23

apis_styria@hotmail.com

V trgovini lahko dobite ves čebelarški repromaterial:
- panje, opremo, zaščitno opremo, hrano za čebele.

Odkupujemo vse čebelje pridelke po ugodnih cenah.

Trgovina je odprta

ob ponedeljkih, torkih, četrtek in petkih

od 8. - 15. ure, ob sredah pa od 9. - 12. in od 15. - 18. ure.

Odprta je tudi vsako prvo soboto v mesecu od 8. - 12. ure.

Se priporočamo!

Odkupujemo tudi
ČEBELJE DRUŽINE
za izvoz v EU!

Prve čebelje družine
kranjske sivke,
prodane po 70. letih v Francijo!
s sodelovanjem Lojze in Remy Ivanec
SC LA CARNIOLE
www.apiphyt.com/carnica

VZREJA MATIC BUKOVŠEK – z najdaljšo tradicijo v Sloveniji – od leta 1934

Ponujamo vam kakovostne, označene ter doma in v tujini priznane matice. Vzrejamo čiste kranjske sivke od izbranih matičarjev pod nadzorom KIS. Matice dobite od konca maja do pozne jeseni po pošti ali osebno nà naslovu:

ALOJZ BUKOVŠEK – Golo Brdo 19, 1215 Medvode, tel.: 01 – 361 24 28

KGR Rakovec s.p.

Gunceljska c. 28/a, 1210 Ljubljana-Šentvid

Tel./faks: (01) 512 46 77 – GSM 041/639 658 – www.kgr-sp.si, e-pošta: kgr@kgr-sp.si

ČEBELARSKA OPREMA IN DROBNI PRIBOR

- LOVILEC ROJEV AŽ, LR, ŽICA ZA ŽIČENJE • SMUKALEC CVETNEGA PRAHU 280, 330 mm
- VILICE, KLEŠČE ZA SATNIKE, MATIČNE KLEŠČE • MATIČNE REŠETKE HANEMAN, ŽIČNE AŽ, LR
- AVSTRALSKE SPONKE, ZAPAH 2/2 MALI, VELIKI, ZAPAH L-D • RAZSTOJIŠČA AŽ 5-15

GOTOVINSKI NAKUP: 5-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 4.000 SIT, 8-odstotni popust pri nakupu v vrednosti več kot 20.000 SIT **Z VELJAVNO ČLANSKO IZKAZNICO.**

ODPRTO OD 8. DO 14. URE (ponedeljek – sobota) oziroma po dogovoru po telefonu 041 639 658.

Naročeno blago vam lahko pošljemo z Door to Door.

ČEBELARSKA ZVEZA DRUŠTEV

MARIBOR

Streliška 150

2000 Maribor

Tel/Faks: 02 331 80 10

VABILO

Dostop do novega centra

Program prireditev tradicionalnega srečanja čebelarjev ČZDM in promocije čebeljih pridelkov

Petek, 23. 08. 2002

od 10.00. ure dalje Dan odprtih vrat v prostorih Čebelarске zveze društev Maribor, ogled panjskih končnic in starin ter ogled tipičnih panjev, s katerimi čebelarimo na Slovenskem (predstavitev panjskih sistemov (AŽ panj), Kirarjev panj in nakladni panj), predstavitev opreme za točenje in polnjenje medu.

od 15.00. ure dalje piknik, glasba, srečelov

16.00 Veterinarski kotiček (razstava zdravil, pripomočkov in nasveti)

17.00 Razglasitev rezultatov ocenjevanja vzorcev medu na osnovi dostavljenih vzorcev do 15. 08. 2002 ter podelitev priznanj v skladu s Pravilnikom o ocenjevanju medu ČZDM.

Sobota, 24. 08. 2002

od 10.00. ure dalje piknik, glasba

od 10.00. ure dalje Dan odprtih vrat v prostorih Čebelarске zveze društev Maribor, ogled panjskih končnic in starin ter ogled tipičnih panjev, s katerimi čebelarimo na Slovenskem.

Predstavitev panjskih sistemov (AŽ panj, Kirarjev panj in nakladni panj), predstavitev opreme za točenje in polnjenje medu.

13.00 Razglasitev rezultatov ter podelitev priznanj in odličij 2. vseslovenskega ocenjevanja medic medenih vin. Razglasitev in podelitev bo v Viteški (poročni) dvorani Betnavskega gradu. Po prireditvi bo možno poskusiti medicine, ki so bile izbrane v konkurenci najboljših vzorcev.

15.00 Prikaz točenja medu

od 15.00. ure dalje srečelov

med 11.00. in 13.00. uri ter med 16.00. in 18.00. uro brezplačna degustacija medu iz ponudbe članov ČZDM
Na stojnicah ponudba: "Čebelarji in društva se predstavijo, degustirajo in prodajajo čebelje pridelke štajerskih čebelarjev"
Promocijska prodaja čebelarskih izdelkov.

Vabimo čebelarska društva, da se nam vaši člani na srečanju pridružijo. Prosimo, da nam večje skupine predhodno najavite po tel. 02/320 64 00, Darja ZAVEC.

Časopis Slovenski čebelar je ustanovilo "Slovensko čebelarsko društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko" leta 1898. Izdaja ga Čebelarska zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Tel.: tajništvo (01) 729 61 00, uredništvo: (01) 729 61 14 (Janez Mihelič, GSM: 040/209 004), faks: (01) 729 61 32,

e-pošta: cebelarska.zveza.slo@siol.net.

Izdajateljski svet: Lojze Peterle, Marjan Debelak, dipl. inž. arh., Janez Mihelič, univ. dipl. biol., dr. Jože Šnajder,

dr. Janez Poklukar in dr. Aleš Gregorc.

Uredniški odbor: Janez Mihelič, univ. dipl. biol., Jože Babnik, inž. agr., dr. Jurij Senegačnik, doc. dr. Janez Poklukar,

mag. Mira Jenko - Rogelj, Marjan Debelak, univ. dipl. inž. arh., čebelarski mojster Franci Marolt in dr. Aleš Gregorc.

Glavni in odgovorni urednik: Janez Mihelič, univ. dipl. biol., lektorica: Nuša Radinja, prof.

Letna naročnina za leto 2002 za nečlane je 7.700,00 SIT. Posamezna številka stane 700 SIT za člane oz. 750 SIT za nečlane skupaj z 8 % DDV. Članarina skupaj z naročnino za Slovenski čebelar je 6.500 SIT. Člani lahko objavijo en brezplačen oglas (20 besed) na leto, nadaljnja beseda je 50 SIT.

Reklamni oglasi: Cela barvna stran na ovitku 100.000 SIT, v sredini 60.000 SIT, pol strani 30.000 SIT, četrt strani 14.000 SIT.

Popust pri ceni za 3- do 5-kratno objavo je 10%, za 6- do 10-kratno objavo 20%, za celoletno objavo 30%.

Splošni oglasi po 50 SIT za besedo, enako tudi za osmrtnice, ki vsebujejo več kot 40 besed.

Številka žiroračuna pri APP v Ljubljani je: 50100-678-48636, davčna številka: 81079435.

Za naročnike iz tujine - devizni račun: LJ BA SI 2X-900-27260-6274/0 - je letna naročnina 36 US \$.

Priprava za tisk: Prepress, d.o.o., Ljubljana, tisk: Tiskarna Ljubljana, d.d., Ljubljana.

Oblikovanje naslovnice: Boštjan Debelak, dipl. inž. arh.

**Čebelarskim
društvom nudimo
skupni organiziran
nakup sladkorja za
krmo čebel po
konkurenčni ceni
(za kamionske dostave)**

Oddelek za dobavo krmnega sladkorja
Kontaktna oseba: **ZORAN ZORE**
Tel: 02 / 320 64 52 **GSM: 050 / 610 202**

Sladkorna raztopina FRUTASUN 85 Q 0

Surovinski sestav:

Vsebnost suhe snovi: 77,4 %
Vsebnost monofruktoze v suhi snovi: 82,4 %
Vsebnost glukoze v suhi snovi: 12,5 %
Vsebnost disaharidov: 5,1%

*Po predhodnem
naročilu, vam na
dostavno mesto
prevzema sladkorja
dostavimo tudi
naročeno embalažo
(minimalni skupni znesek naročene
embalaže je 100.000 SIT)*

FRUTASUN *Cena z 10 % popustom*
85 Q 0
1 Kg **116,10 Sit**

FRUTASUN 85 Q 0 *Cena z 10 % popustom*
10 l ročka **1.966,50 Sit**

Cena brez popusta: **129,00 Sit** *Cena brez popusta:* **2.185,00 Sit**

Vse cene vsebujejo DDV

Vse cene veljajo do razprodaje zalog

**Možnost naročanja prodajnih artiklov (po telefonu,
faksu, e-pošti), po povzetju, na vaše stroške.**

**Možnost plačila z
vsemi plačilnimi
karticami**

Tržaška 65, 2000 Maribor

Telefon: 02/320-64-52
Faks: 02/332-62-71
e-mail: vema@siol.net
naročila: embalaza@vema.si

Delovni čas:
pon. - pet.: 9^h - 19^h
sobota: 9^h - 13^h